

GRUNDTVIGS

2021

GRUNDTVIGS HØJSKOLE

HILLERØD 2021

INDHOLD

En hilsen fra skolen.....	3
Hilsen fra elevforeningen.....	4
Ole Vinds højskoleminder.....	6
Borgmester: Grundtvigs er vigtig for Hillerød.....	8
Fortælling om et kærestepar.....	9
Skolekredsmøde.....	10
Hyldest til hverdagen - analog fotografi.....	11
Ny tid, ny lærer, nye fag.....	14
Fire grundere på andre højskoler.....	16
Grundtweek.....	20
Forløsningsforårshold.....	22
Årsberetning.....	24
Har du lyst til at støtte?.....	29
Referat af skolekredsmøde.....	30
Arrangementer.....	36
Sommerkurser.....	39
Medarbejdere.....	40
Skolekredsens medlemmer.....	48
Elever forår 2021.....	50
Elever efterår 2021.....	55
Invitation til jubilarmøde 2022.....	61

EN HILSEN FRA SKOLEN

Velkommen til *det nye årsskrift*. En ny form, hvor vi fremadrettet løbende udgiver nyt om skolen på digitale medier og en gang om året samler op i et fysisk blad dog i et mindre omfang end tidligere. Det hele sker digitalt. Det sparer tryk, porto, klima og gør samtidigt at vi får langt bedre mulighed for også at formidle skolens liv med billeder, lyd og film. Vi håber, at det må blive vel modtaget. Året har været kendetegnet af to ting: Corona og en ny højskolesangbog.

Corona medførte, at vi måtte udsætte starten på forårsskolen 2021. Heldigvis var der hjælpepakker, som medførte, at vi og Højskolerne generelt kom relativt godt igennem nedlukningen. Den 15. marts måtte vi endelig gå i gang. I begyndelsen forsigtigt og med en masse restriktioner. De blev løbende lempet, og da vi kom frem til sommerkurserne, blev alle restriktioner ophævet.

Corona har samtidigt været medvirkende til, at vi har helt fyldt hold på efterårsskolen. Højskoleophold har været ekstra attraktive for unge, fordi de med nogenlunde sikkerhed kunne regne med, at her var noget, som faktisk blev gennemført og samtidigt gav mulighed for at kunne have et rimeligt normalt ungdomsliv. Hvor vi under nedlukningen måtte synge sammen hver for sig på DR, kunne man her på højskolen faktisk både være sammen og synge sammen.

Og sunget er der blevet og endda med en ny højskolesangbog. Den 19. udgave af *den blå* udkom den 12. november 2020. Lanceringen var ventet med spænding og denne gang ekstra meget, fordi den 18. udgave var så

Foto: Joachim Adrian

god. Men den efterfølgere lever til fulde op til sin forgænger og bliver brugt meget flittigt og med stor glæde. Og vi er stadig her et år efter ved at synge os igennem alle de nye sange.

Med ønsket om en glædelig jul og et godt nytår.

Jakob Mejlhede Nielsen,
Forstander

Oktober 2021

HILSEN FRA ELEVFORENINGEN

Kære Grundtvigselever

2021 har været endnu et godt år for elevforeningen. Et år, hvor der trods de første måneders nedlukning, har været en rigtig god energi omkring foreningen og bestyrelsen. Vi oplever en stadig større opbakning fra højskolen. Det har vi mærket i et nyt og bedre medlemssystem og langt om længe i en genoplivning af det sagnomspundne sommerkursusprojekt: Grundtweek. Et sommerkursus af og for tidligere grundere, som blev udsolgt på bare få timer.

Et online år

Men lad os først spole tiden tilbage. Ved omtrent denne tid - november - sidste år sad vi til online generalforsamling på Zoom. Vi havde forhåbninger om, at 2021

ville blive en del mindre præget af corona, men der var desværre stadig lukket helt ned i årets første måneder. Det nye elevhold kunne ikke begynde på højskolen, og vi blev i bestyrelsen nødt til at holde onlinemøder. Vi mærkede hurtigt de udfordringer, der var i at drive frivilligtarbejde over skærmene. Et forår i lockdown gjorde også, at der desværre heller ikke blev en gl. elevweekend i foråret 2021. Men vi havde dog ét lyspunkt at se frem imod: *Grundtweek*

Grundtweek - S21

Grundtweek blev - i al beskedenhed - en kæmpe succes. En hel uge i solskin på vores elskede højskole med de bedste tidligere højskoleelever, både som undervisere og som deltagere. En uge hvor stemningen var helt

Foto: Joachim Adrian

euforisk, og hvor man havde tid til at se ud over sin egen lille højskolegruppe og danne venskaber på tværs af årgangene, sådan at vi til sidst blev til vores eget lille højskoleophold - S21. Kæmpe tak til alle jer - både deltagere, personale og undervisere - der var med til at gøre ugen til en ægte højskoleoplevelse.

Vi er allerede nu godt i gang med planlægningen af S22, som bliver afholdt i uge 29 - 2022. Denne gang med et ansøgningskoncept for undervisere på kurset. Et koncept, vi ikke helt vidste om ville virke, men igen viser I Grundtvigselever jeres kæmpemæssige opbakning, og vi modtog hele 15 ansøgninger.

Samarbejde med højskolen

Som nævnt i indledningen, får vi i elevforeningen et stadigt større samarbejde med højskolen. Dette kommer også til udtryk gennem den nye form på årsskriftet, der førhen har været ét skrift med en tydelig opdeling af elevforeningen og højskolen. Da årsskriftet nu ikke længere skal udgives i trykt form (i hvert fald ikke i samme omfang), åbner det op for helt andre muligheder for at formidle elevforeningens arbejde. Den skarpe grænse mellem skole, elevforening og elever skal nedbrydes, og historierne, som ellers var samlet i et årligt blad, skal nu

i højere grad udgives løbende på de platforme skolen og elevforeningen har til rådighed. Formen er stadig ved at blive lagt på plads, og vi ser frem til, hvordan det kan udforme sig i fremtiden.

Tak!

Her til slut vil jeg derfor gerne rette en stor tak til højskolen for altid at tage imod os med åbne arme, og for at I til stadighed ser en værdi i at skabe højskole for os elever, der for længst har endt vores ophold. Derudover vil jeg gerne takke de bestyrelsesmedlemmer, som gik af i 2020: Anne Björk Eskelund (F18), Thomas Marcussen (E18) og Anton Kai (F17). Tak for jeres store indsats i bestyrelsen og for alle de timer i har lagt i at skabe en god og velfungerende forening.

Tak for endnu et godt år i elevforeningen Grundtvigselever. Jeg glæder mig til endnu flere fantastiske højskolestunder i det nye år.

Margrete Nørtoft Thomsen

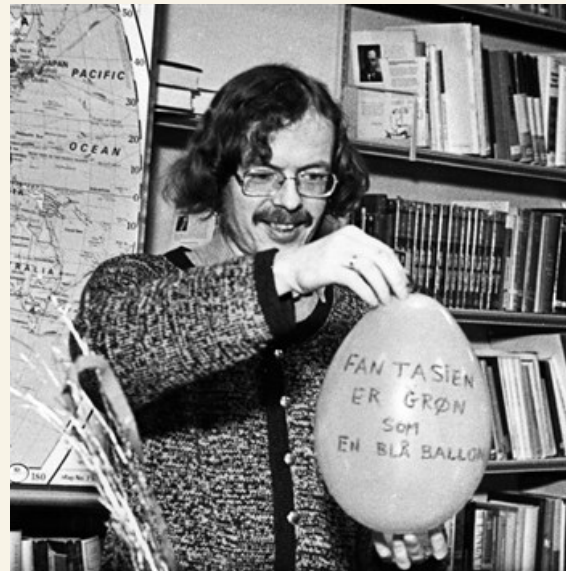
Forperson for elevforeningen Grundtvigselever.

Læs hele artiklen: www.grundtvigs.dk/hilsen-fra-elevforeningen/

OLE VINDS HØJSKOLEMINDER

Den 1. august 2021 er det 45 år siden, at Ole begyndte som lærer på Grundtvigs Højskole. Med svigtende helbred nedtrapper han nu sit engagement på skolen, og i den anledning har han skrevet lidt om livet som højskolelærer gennem de mange år.

Af Ole Vind

”

De mest frugtbare oplevelser er på mange måder dem, der går i glemme. Som ikke står som noget pinligt eller ekstraordinært. Men som går i glemme og bliver til kraft.

Højskolen blev min redning

Der kan være mange grunde til at tage på højskole som elev – men også som lærer. Som ung drømte jeg om en fremtid med min store passion, atomfysik, naturvidenskab. Jeg blev da også uddannet som cand. scient. i fysik og matematik fra *Niels Bohr Institutet*. Men så kom 1968 med bevidsthedsudvidelse, nej til hamsterhjul og materialisme, ja til ånd, fantasi og vilde drømme. Her blev højskolen min redning som en fri skole uden statsfastlagt pensum og læringsmål, karaktergivning og eksamener. Friheden gælder nemlig også for lærerne, der løbende kan udvide horisonten, følge nye drømme og tilbyde fag uafhængigt af eksamenspapirer. Frihedens pris er så en konstant usikkerhed om elever vælger dine tilbud.

Her er kun plads til enkelte nedslag. Jeg er blevet spurgt: *hvad har været dit sjoveste fag?* Og her kan jeg så nævne: *'pariserfransk'*. I en del år stod jeg for studieture til Paris i begyndelsen af maj. I nogle år havde jeg da pariserfransk som fagtilbud, gerne i samarbejde med køkkenet. Det handlede om lidt turistfransk, *bonjour, une bière s'il vous plait, merci, au revoir, og om Paris'* og Frankrigs historie og kultur. Paris er fyldt med historie – europæisk og dermed også dansk historie. 1871 var et skæbneår. Vi drog med vores bus til Versailles med solkongens slot. Og i spejlsalen mindede jeg om, at netop her udråbte kansler Bismarck efter sejren over Frankrig i 1871 den preussiske kong Wilhelm den 1. til kejser over det nye samlede Tyskland – *Det Andet Rige* – hvad der indledte et blodigt kapitel i Europas historie. Det var i samme spejlsal, at sejherrerne efter Første Verdenskrig i 1919 ydmygede det slagne Tyskland ved at kræve fredstraktaten underskrevet netop her.

Versailles er også historien om den franske revolution 1789. Her levede Ludvig den 16., Marie Antoinette og den franske overklasse i forgyldt luksus, mens største-

delen af folket hver dag måtte kæmpe for det daglige brød. Det gigantiske slot og den prægtige park vidner i dag om den uhyre ophobede rigdom, der her kammede over i revolutionens skæbnesvangre begivenheder. På vej tilbage til Paris kørte vi gennem de majgrønne skove, som engang gav genlyd fra de kongelige jagter. Og jeg tænkte på, at vi i dag lever i klodens Versailles. Vores materielle overflod overgår den royale luksus fra dengang – mens kampen for det daglige brød stadig er hverdag for millioner verden over. Hvor vores overflod er udstillet og synlig via medierne.

Også sådan blev højskolen min lykke. Højskolen blev det sted, der efter drømmeåret 1968 reddede mig i land

Klogere blev jeg også på højskolens sommerkurser med noget ældre kursister og faglige eksperter. Spændende var flere års kurser om Freud og Jung og deres tanker om det ubevidste indre dyb, som rummer den dunkle magt bag alt i vores liv. Heri synker alle oplevelser - alt hørt, alt læst og alt levet - i glemsel for at genopstå som skabende kraft i nattens drømme som i dagens erindringer og tanker. Al religion og spiritualitet har rødder i dette dyb.

Endelig blev højskolen med tjenesteboligen også et hjem. Året efter at jeg startede flyttede Anna Marie ind og vores tre børn kom til. Også sådan blev højskolen min lykke. Højskolen blev det sted, der efter drømmeåret 1968 reddede mig i land – eller ned på jorden – uden at jeg måtte opgive alle vilde drømme.

Læs hele artiklen: www.grundtvigs.dk/ole-vinds-hoejskoleminder/

BORGMESTER: GRUNDTVIGS ER VIGTIG FOR HILLERØD

-"Jeg sagde ja til at sidde i bestyrelsen for Grundtvigs, fordi jeg havde mange års erfaring fra *Den Internationale Højskole i Helsingør*. Jeg ved, at der er mange, der skal bære til for at få en højskole til at virke. Grundtvigs Højskole er vigtig for Hillerød blandt andet fordi den er et sted, der samler. Den er åben for byen og er en debatplads for lokalsamfundet.

Grundtvigs Højskole har sat sig for at ville være en del af det lokale og deltager i det sociale og kulturelle arbejde. Det er vigtigt og giver noget tilbage til byen. Jeg har mærket højskolen helt konkret lige før nedlukningen, hvor højskolen havde arrangeret en klimafestival. Der var højskoleelever med til at lave en scene, hvor vi kunne debattere, hvad vi skal gøre for at modvirke klimaforandringer. Det er vigtig i demokratiet, at man lærer at reflektere og sætte sig i den andens sted. Det har jeg set mine børn lære på højskole. De er har en enorm interesse for, hvad deres venner tænker. Jeg har selv været på en kort sommerhøjskole som 18-årig. Det lærte mig, at man skal skabe noget sammen med andre, og det har givet et større indblik i evner og tanker hos andre. Tænk hvis man igen får tid til at få så meget tid sammen med andre og tid til at fordybe sig. Vores samfund får brug for, at mennesker kan finde på noget nyt undervejs i livet. Hvis man grundlæggende skal skifte kurs, tror jeg, at højskolen kunne bidrage med en rum til at skabe den forandring."

Se interviewet med Borgmester i Hillerød, Kirsten Jensen:
www.youtube.com/watch?v=5pFRysGFYW0&t=4s

Foto: Christian Skyly

FORTÆLLINGEN OM ET KÆRESTEPAR

Grethe: Jeg hedder Grethe Lund - det er mit ungepige navn - dengang jeg var på højskolen. Og jeg er fra Sønderjylland.

Peter: Jeg hedder Petter Pindstrup og jeg er fra Nordjylland, og jeg var på Grundtvigs Højskole i 60-61, og det var Grethe også.

Og der var jerntæppe! Pigerne var på pigernes gang, og drengene var på drengenes gang. Og så kunne der allernådiges åbnes op torsdag aften i et par timer.

Grethe: Vi der var langt hjemmefra, blev der jo i weekenderne. Der var der ikke så mange elever, så det var rigtig hyggeligt. Så blev der arrangeret en bus, så vi så kunne tage ud til bal i de lokale foreninger, og der lagde jeg så mærke til Peter den første gang.

Peter: Jamen det blev jo ikke til noget dengang, jeg var jo kun et barn! Jeg fyldte 18 år den 1. november, og vi begyndte den 3. november, så hun blev skræmt fra vid og sans, da hun fandt ud af det.

Grethe: Ja, det var en af mine veninder, der sagde, at nu skulle jeg passe på, at jeg ikke kom i karambolage med børneværnet. Jeg vidste ikke hvor gammel Peter var, men det vidste hun jo, fordi hun kendte ham på forhånd.

Peter: Så jeg blev sendt hjem med 25 øre, som jeg kunne putte i telefonboksen, når jeg var blevet gammel nok. Så det blev ikke til noget.

5 år senere mødes de to til en fest på Landbrohøjskolen.

Peter: Det må jo have været skolen, der gjorde, at det blev til noget trods alt, for ellers havde vi jo ikke kendt hinanden. For når Grethe kommer fra Sønderjylland, og jeg fra Nordjylland, så skal der jo et eller andet ske for, at man finder sammen.

Om 5 år kan Grethe og Peter fejre deres diamantbryllup.

Hør interviewet her: www.grundtvigs.dk/fortaellingen-om-et-kaerestepar/

SKOLEKREDSMØDE

Skolekredsmødet er en fast begivenhed, der falder hvert år i september på Grundtvigs Højskole. Her valfarter venner af højskolen, tidligere elever og lærere til for at høre om, hvordan det er gået med højskolen gennem det forgangne år. Siden corona-nedlukningerne har det ikke være muligt at mødes fysisk, men for første gang i to år kunne vi igen samles i himmelrummet om de sorte termokander til årsberetning fra både forstander og formand.

Efter skolekredsmødet var der festmiddag i gymnastiksalen, hvor både skolekredsmedlemmerne og skolens nuværende elever var indbudt. Men særligt for denne middag var de af skolens jubilarer, der var taget tilbage til skolen for at gense deres gamle kammerater.

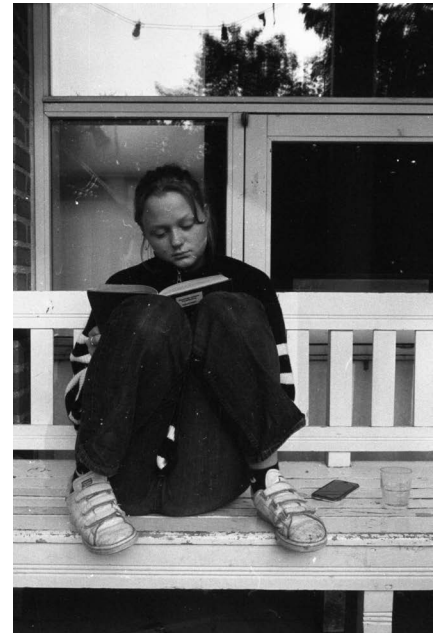
Foto: Nicoline Kjems-Krognes

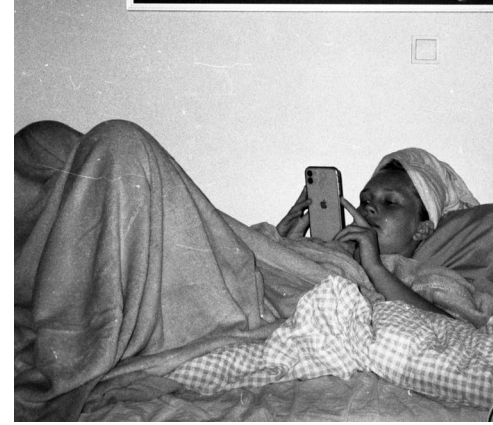
HYLDEST TIL HVERDAGEN

ANALOGFOTO

Et udvalg af billeder, elever fra E21 har taget i forbindelse med faget Fotografi

NY TID, NY LÆRER, NYE FAG

Teknologien og især mobiltelefonerne har flyttet måden, vi ser på hinanden, måden vi taler sammen og måden vi håndterer det ubehagelige. Det er noget af det stof, som driver Thomas Laumark, ny lærer på Grundtvigs, og noget af det han bringer i spil som underviser.

Af Janne Banvhøj

Thomas Laumark trådte ind på Grundtvigs Højskole i foråret 2020. Titlen var praktikant, og studiet var sociale interventionsstudier på Roskilde Universitet. I efteråret 2020 blev Thomas ansat som lærer og underviser i *Lad os tale sammen* og *Vores digitale liv* samt *Albumlytteklub*. Fællesnævneren er fordybelse.

Thomas ser et behov for netop fordybelse blandt den yngre generation, som blandt andet er resultat af et liv med sociale medier samt mange af krav og svære valg. Derfor skaber han fag, hvis primære mål er at skabe en ramme for nærvær, samtaler og fordybelse.

Foto: Joachim Adrian

Lad os tale sammen

Det lyder næsten som kernen af Grundtvigs tanker om at sætte samtalen i centrum. I dag handler det dog også om selve samtalen, og måden den orkestreres. Helt praktisk er det Thomas, der sætter forskellige rammer for de samtaler, faget rummer. Det kan for eksempel være kunsten at lytte, gradvis opbygning af dybere lag i en samtale eller samtalemonopoler.

En af udfordringerne i ungdomslivet er, at vi rykker længere væk fra hinanden, længere væk fra det fysiske rum. Det er blevet lettere at trække sig, hvis noget bliver ubehageligt eller udfordrende. Sociale medier har gjort smertetærsklen for de ubehagelige samtaler meget mindre, mener Thomas.

Medierne har også udfordret nærværet mellem mennesker, hvor teknologien har intervereret i vores måde at være sammen og tale sammen. På højskolen er det fysiske rum mere i spil, og Thomas forsøger i sin undervisning også at skabe en socialt rum for de svære samtaler og for nærvær.

Hvad taler de om?

I undervisningen taler de f.eks. om vaner, kærlighed, begyndelser eller valg. Et godt eksempel på, hvordan undervisningen har trænet eleverne i nærvær og svære samtaler, var, da temaet var beslutninger - gode

som dårlige og svære. Temaet fik en elev til at starte en samtale om et dilemma, vedkommende stod i. Et nærtstående familiemedlem stod i familieförändringar, og eleven var i tvivl om, hvilken måde vedkommende skulle deltage. Dette resulterede i, at eleverne selv stallede et monopol på benene, der gav to timers nærvær og samtaler om svære dilemmaer. Og det var vel at mærke kun én uge inde i højskoleopholdet.

- "Jeg oplever, at eleverne tillader sig at være mere bløde på højskole. De er klar til at lade sig forme og blive rørt af andre" fortæller han. De vil være sårbar sammen, og det skaber faget *Lad os tale sammen* en god tryk ramme for.

Tættere på eleverne

Måske er det ikke tilfældigt, at netop Thomas har succes med at skabe det rum. - "Selvom jeg er tættere i alder (red. 28 år) på eleverne end på mine lærerkolleger, står jeg i en helt anden livssituation, end de gør. Men nærheden til eleverne oplever jeg også ved, at de bruger mig til de fortrolige samtaler, fordi de kan spejle sig i mig på en anden måde".

Lærerkollegiet står sammen om opgaven både at berige eleverne fagligt og at vise det levede liv og selv være sårbar. De bruger deres egne livsoplevelser til at vise eleverne det hele menneske. Og de har brug for det, fordi flertallet af eleverne mangler et kompas efter ungdomsuddannelsen med masser af pres og præstation forklarer Thomas og uddyber - "Det har været meget inspirerende for mig som ny lærer at se, hvordan de mere rutinerede lærer underviser og er generøse med sig selv uden af fråse. Uden det stærke anciennitetskort har jeg skullet finde min egen integritet som lærer. Det gør jeg ved at være meget bevidst om mit nærvær og ved i høj grad at skabe undervisningen sammen med eleverne," siger han.

Netop derfor insisterer han på at bruge højskole-undervisningen som et fællesskab, hvor man sammen kan skabe rum med potentiale for nærvær, fordybelse og ikke mindst gode samtaler.

Foto: Joachim Adrian

FIRE GRUNDERE PÅ ANDRE HØJSKOLER

Ditte-Marie Baungaard Christensen

Alder: 29 år

Årgang: F12, formand for elevforeningen 2013-2018

Uddannelse: Historiker

Ny ansættelse: Kommunikationsmedarbejder og Højskolelærer, Vestjyllands Højskole.

Hvad tog du med dig fra Grundtvigs?

Jeg tog højskoletanken med. Jeg blev simpelthen smittet med højskole. Så kort kan det siges. Friskoleformen, mellem menneskelighed og sangtradition er noget af det, der står stærkt for mig. At der nu står flere sangbøger i min reol, er en bagage jeg har taget med fra Grundtvigs. Højskolesangen og højskolesangbogen er en referenceramme for mig. En digtsamling, der skaber rum for menneskelige møder. Den har også

være et kompas for mig, når livet en gang imellem tager retninger, der udfordrer. Men højskolen gav mig også et politisk ståsted. Gennem foredrag, undervisning og samtaler blev jeg mere bevidst om min egen mening og blev motiveret til at tage et standpunkt og interessere mig for politik.

Hvor ser du højskolebevægelsen er på vej hen?

På Vestjyllands Højskole oplever jeg, man vover noget. Både inden for den grønne dagsorden og i kreative fag. Eleverne er meget optagede af at gøre noget frem for kun at tænke. De elsker krop og vælger dem over tænkefag.

Lad os forene det bæredygtige med kreativitet

På samfundsmæssigt plan kan højskolerne være med til at skabe den mobilisering fra bunden, som er nødvendig for bæredygtig forandring. Eleverne kan eksperimentere med alt fra at bygge bæredygtigt og være selvforsynende til teoretisk permakultur og diskutere og perspektivere den grønne omstilling.

Det mangfoldige møde på folkehøjskole

Skulle jeg ønske noget for fremtidens højskole, er det at vi kan skabe flere mangfoldige møder. At vi holder fast i at være folkehøjskole, hvor vi mødes på tværs af skel, med forskellige holdninger og forskellige udgangspunkter. Det er endnu en samfundsopgave, som højskolerne både kan og skal tage på sig også selvom det har været ønsket i alle 177 år af bevægelsens levetid.

Emil Hageman Christensen

Alder: 30 år

Årgang: F12, praktikant F15

Uddannelse: BA Filosofi fra Aarhus Universitet, MA Sustainability Science fra Lund Universitet

Ny ansættelse: Højskolelærer, Løgumkloster Højskole

Dannelse når det virker

Pludselig stod jeg en juni-dag med håret i postkassen, hjemme hos mine forældre igen. Med rygsækken fuld i sommeren 2012, da jeg som ganske almindeligt frelst og vækket, ungt menneske satte mine fødder udenfor højskolen, færdig som elev på GHF. Ikke fuld af guld, kæresterbreve sendte og usendte, venners ejendele glemte og med vilje gemte, sure sokker, mine egne og .. hvis sok er det?! Ikke en masse konkrete ting i den forstand. Det fyld jeg havde fået med mig, det var meget mere abstrakt. Rygsækken var fuld af endnu-ikke-realiserede muligheder for et særdeles godt liv.

Skolen havde nærmest bag om ryggen på mig pakket en masse potentialer for fremtiden. Potentialer, jeg sidenhen skulle få glæden af at realisere i helt nye konstellati-

oner, i mit videre levede liv. Jeg begyndte at synge kor. Blev venner med ham der! Ulrik. Jeg havde stort set ikke set ham før. Men vi var jo på hold sammen, sagde de alle sammen. Spiste bedre. Gik op i andre. Fandt et studie. Forsøgte at håndtere sorg. Levede lidt med både selvindsigt og udsyn.

GHF var for mig et springbræt mere end noget andet. Jovist, et stormfyldt hav af ekstatiske glæde, forstå mig ret, hyper-positivt, I kender det, jeg elsker det også! Men det allerkæreste er den omstændighed som ungt menneske at lade sig runde til at blive rundet af tilværelsen. At blive klædt på til at klæde sig selv på. Det jeg taler om er dannelse, når det virker.

Den perfekte højskolegerning.

Bæredygtig dannelse

Bæredygtighed. Det er kodeordet. Eller rettere bæredygtig dannelse. Al den optimisme, jeg har forsøgt at beskrive ovenfor, al den glæde ved at blive dannet i den forstand. Det skal vi oversætte til nutidens sprog, til nutidens imperativer om bæredygtighed!

Når jeg underviser i bæredygtighed oplever jeg et behov for et ryk væk fra en melankolsk-pessimistisk klima-sorg over til en fremstrids-optimistisk og direkte nærværende klima-omsorg. Det er højskolens ansvar at skabe rammer, hvor unge gennem skønne følelser og sund fornuft griber mulighederne for i fællesskab at skabe den virkelighed, de ønsker. Med bæredygtighed som hovedsigte, tror jeg, vi kan støtte eleverne i deres søgen efter højt subjektivt velbefindende (lykke) samt anerkendelsesværdig, aktivistisk handlen for en bæredygtig fremtid (mening).

Laura Bisgaard Krogh

Alder: 27 år

Årgang: E15

Uddannelse: Fotojournalist, Danmarks Medie & Journalisthøjskole

Ny ansættelse: Underviser i fotografi og mørkekamerteknik på Engelsholm Højskole

Hvad tog du med dig fra Grundtvigs?

På Grundtvigs Højskole fik jeg muligheden for at eksperimentere fotografisk sammen med andre og gå i dybden med de emner, som optog mig. Jeg havde en særligt inspirerede fotolærere i Maria Fonfara, og hun er et godt eksempel på, hvad højskolen kan. Hun lærte mig at bruge mig selv, min sårbarhed og mine styrker i mit fotografi. At kombinere den jeg var som menneske med min faglighed. Her blev grundstenen til min egen undervisning lagt: at fotografi skal være personligt og universelt på en gang. De to elementer var også i spil uden for undervisningen i mennesker og politiske problemstillinger. Til morgen- og aftensamlinger, når en af eleverne fortalte os om deres kønsidentitet, eller når der kom foredragsholdere udefra og fortalte om deres historier.

For mig er det vigtigt, at mine elever har muligheden for at skabe et trygt, åbent og eksperimenterende rum, hvor de kan udvikle deres tekniske evner og deres personlige visuelle sprog. Fordi vi bor sammen, spiser sammen, synger sammen, opstår der et særligt rum, hvor der er mulighed for en unik udvikling.

På Grundtvigs Højskole blev jeg undervist i fotojournalistik, kunsthøjskole og analogt fotografi. Jeg husker særligt tiden i mørkekammeret, hvor jeg for første gang så et billede tone frem på et hvidt papir, da det blev nedsænket i kemi. Det øjeblik, og så den udvikling man gennemgår, når man modtager ærlig og saglig billedkritik, er noget af det, jeg prøver at videregive til min egne elever på Engelsholm.

Hvor ser du højskolebevægelsen er på vej hen?

Jeg ser, at højskolen bliver præget af de elever, som kommer her, og at de er gode til at udfordre os. Selvom eleverne lever i en isoleret bobbel, tager de vigtige spørgsmål med ind i undervisningsrummet. Samtalen med og mellem eleverne handler om kønsidentitet, klimapolitik, ligestilling mellem køn og racer, der er relevant både indenfor og udenfor højskolen.

Vi skal bare have modet til at tale med dem, og invitere dem til at tale med hinanden om alle de ting, der er vigtige og svære. Højskolen er en dyrebar skoleform, som vi skal passe på. Som vi talte om på Engelsholm forleden dag på et pædagogisk møde, så er det vigtigt, at vi passer på den, for vi får den ikke igen, hvis vi fucker op. Jeg forstår det som, at det er sjældent at have den her kreative, kunstneriske, eksperimenterende form, som højskolen er. Store dele af uddannelsessystemet er præget af konkurrence og vækstmekanismer, og det er højskolen på nogle måder fri for.

Jeg tror, at eleverne også er med til at passe på den ved hele tiden at konfrontere os og bringe nyt ind i det gamle. Det er værdifuldt, den kombination af det gamle og nye, og det håber jeg præger højskolen fremover. Det "eneste" vi skal gøre, er at turde insistere på det åbne og eksperimenterende rum.

Kasper Palsnov

Alder: 33 år

Årgang: F10, medlem af elevforeningen 2010-2013

Uddannelse: Fotojournalist, Danmarks Medie & Journalisthøjskole

Ny ansættelse: Højskolelærer på Krogerup Højskole

Hvad tog du med dig fra Grundtvigs?

Fællesskabets styrke blev min største opdagelse på højskolen. Jeg så hvor meget, der kan lade sig gøre, når vi er sammen om det. Som når vi omdannede spisesalen til Barcelona eller skabte en festival.

Den værdi har jeg taget med i mit professionelle virke. Både som højskolelærer, men i høj grad også som freelance fotojournalist. Jeg forsøger at gøre op med myten om fotografen, som lonely wolf og søger i stedet faglige fællesskaber, hvor vi beriger hinanden. Jeg søger det åbne rum, som for eksempel et fotokollektiv, hvor vi kan sparre og bliver klogere sammen.

Højskole var både stedet, hvor jeg fandt den levevej, jeg går af nu, men i høj grad også et sted hvor jeg lærte at kaste mig ud i noget, jeg ikke var god til. Jeg tog valgfag, som udfordrede mig, for eksempel *Moderne dansk litteratur*. Man kan sige, at jeg fandt gemte steder i mig selv, og det bruger jeg til hele tiden at udvikle mig som menneske til at turde det ukendte.

Men jeg fik også bekræftet, at fotojournalistik var der mit professionelle liv skulle udspille sig. Der var rum for at blive fagligt dygtig. Og nu har jeg forenet to ting jeg elsker højt: højskolen og fotografiet. På højskolen oplevede også jeg min første rigtige forelskelse og fik en højskolekæreste. Det dannelsesprojekt er svært at slå.

Hvor ser du højskolebevægelsen er på vej hen?

Jeg tror ikke, højskolen er på vej ét sted hen. Måske kan man sige, at den bevæger sig i to modsatte retninger. På den ene side er højskolen blevet meget mere inkluderende. Vi bevæger os udenfor boblen og engagerer os i store samfundsspørgsmål som klima og bæredygtighed, køn, krop, seksualitet osv. Eleverne griber ud og har på en måde vækket højskolen af en dvale i forhold til samfundsengagement. De undersøger nye måder at leve på og søger en forbindelse til naturen og planeten, som vi ikke gjorde, da jeg gik på højskole. De vil forandre. På den anden side er jeg bange for at højskolen bliver for de få, fordi betingelserne - især prisen - for at komme på højskole udelukker flere befolkningsgrupper. Der er behov for at flere får mulighed for at komme på højskole, så sammensætningen af elevgrupper ikke bliver for ensartet.

GRUNDTWEEK

En fortælling fra sommeren '21, hvor grundere samledes på tværs af årgang og skabte højskole.

Naja tilbage på Grundtvigs

Efter mange lange måneders venten med Zoom-undervisningsdage, ugidelige børnehaverbørn og intetsigende anviserjobs på landets testcentre kunne et vaccineret hold unge mennesker træde ind på Grundtweek sommeren '21. De var nervøse, men også forventningsfyldte. De red på den magiske bølge, der susede gennem Danmark. Solen bagte. Danmark åbnede sig. Hele Danmark sang om drenge, der var røde og hvide. De trådte ind, som var de helt nye elever, på et nyt højskoleophold. Man kunne kalde en af dem Naja.

Naja var i gang med sit andet sabbatår. Hun søgte et sted, hvor hun kunne udvide sin horisont og strikke: - Det føltes bare helt rigtigt at synge Barndommens Gade, mens jeg strikkede!

Derfor tog hun på Grundtweek. Hun var meget imponeret over, hvor engageret hendes kommende venner var: - Allerede da vi ankom, havde nogle af eleverne startet et elevråd og et caféudvalg og slået det sammen til en 'elevbestyrelse'. Få dage senere havde de både arrangeret fællessang, højskoleløb og musikbingo! Det er også hårdt at gå på højskole.

Det føltes bare helt rigtigt at synge Barndommens Gade, mens jeg strikkede!

Torsdag morgen havde Naja tjans. Hun var meget træt efter al det sociale samvær onsdag. Ikke nok med det skulle hun sidde i en bus høre på Joachim Adrian en halv time. Men til Open Mic den samme dag viste S21 sin magi: - Fra sjove vittigheder til sensuelle dansesoves fra selveste Robyn til traditionelle tjungluti og inderlige musiknumre - jeg havde slet ikke tid til at strikke! Og da det rethymn returned OMG. Lige pludselig var det blevet fredag. - Jeg var totalt stresset! Havde jeg nået at spille Partners med alle? Men heldigvis var der både fernisering og farvefest tilbage. Til festmiddagen kulminerede det hele. - Jesper lærte os en sjov sang fra den gamle sangbog. Den kunne vi godt have sunget én gang til. Der var også god tid til at hylde hinanden. Der blev sunget om den nye vennegruppe: "E16"; der blev

klappet af kokkene og deres lækre romkugler; og måske vigtigst af alt, blev elevbestyrelsen - både dem til stede og på lærredet - hyldet for at få det første S-hold på Grundtvigs længe til at flyve.

Vi ses igen

Da S21 havde festet natten igennem og vemodigt sagt farvel og hverdagen nærmede sig hastigt, blev Naja ramt af gedigen højskoleblues. Men heldigvis tager Grundtvigs aldrig hjem. Grundtvigs skal videre. Næsten simultant med Danmarks kvalifikation til VM, kunne Naja købe billet til Gammel Elev fest. Hun er snart tilbage.

*Læs mere om tilmelding og kursusbeskrivelse her:
www.grundtvigs.dk/sommerkursus/grundtweek/*

FORLØSNINGENS FORÅRSHOLD 2021

Forårsholdet i 2021 på Grundtvigs Højskole blev to og en halv måneders frustration og tre måneders kærlighed.

Af Signe Nielsen

Mundbind når du står og går

Mange ting kan man sige om coronaens negative konsekvenser på ungdomslivet - her skal for mit vedkommende især udskyldelsen af mit højskoleophold nævnes. Det komprimerede ophold betød dog så meget mere og har sat rammerne for, at de tre måneder vi blevet givet blev helt afgørende for min både sociale og min personlige udvikling.

"Mundbind når du står og går" - sådan sagde A4-arkene, der hang rundt i skolens fællesarealer. Min vejledende

prik, der afgjorde hvor jeg måtte sidde, spise, tisse og opholde mig blev blå. Katinkas blev gul og Frans' blev grøn. Således måtte jeg finde mig til rette blandt dem, der ligesom mig, var bundet til de blålige områder.

Nye relationer

Fire dages karantæne på 1. sal blev virkelighed for dem, der af den ene eller den anden årsag havde været uden for skolens matrikel, det vil sige ca. 4% af opholdets varighed. Det betød - i hvert fald for mig - at jeg hverken så familie, venner eller kæreste i tre måneder.

Foto: Joachim Adrian

Foto: Joachim Adrian

Al sikkerhed, anerkendelse, tryghed og omsorg, som tidligere har været let tilgængelig gennem mennesker, der kender mine både bedste og værste sider, måtte findes andetsteds.

Det resulterede i en ny måde at danne relationer på. Uden hæmninger - at turde springe ud i frit fald med alle følelserne uden på tøjet og håbe, nogen står med åbne arme og griber dig. Mine højskolevenner formede mig, så mig og greb mig ikke kun fordi, de havde lyst - men fordi, jeg lod dem. Restriktionerne, der forhindrede os i at være tætte på hinanden gjorde, ret paradoksalt, at jeg kom tættere på mine bekendte - og lærte at tolerere mine såvel som andres mindre attraktive sider. For det at danne tætte relationer kræver arbejde, blottelse og frem for alt tolerance.

At turde

Højskole er et sted, man kan være sig selv - men sjældent uden publikum. Man kan trække sig kortvarigt, men vil man have en social pause, må man forlade skolens matrikel. Så hvad gør man, når den mulighed er udelukket? Man må arbejde med sine omgivelser, man må vise karaktertræk, der normalt forbliver i det skjulte, når man nu engang blot har kendt dem omkring sig i et-to måneder.

For et venskab bliver kun mere ægte af at turde. Turde elske, turde kaste, turde gribe og turde briste for en stund. Det er det, jeg tager med mig videre, og det er det, der gør det så klart, at foråret 2021 ikke blev det forsømte forår - det blev forløsningens forårshold F21.

ÅRSBERETNING

Lange kurser

Efteråret 2020 startede med 115 elever og dermed det højeste antal i mange år. Medvirkende var, at vi gav et særtillbud vedrørende et senere højskoleophold til eleverne på forårsskolen 2020, da vi måtte lukke ned, og det ikke så ud til at vi kunne nå at genåbne. Omkring 35 af dem valgte at tilmelde sig efterårsskolen.

Ønsket var at få et helt og normalt ophold, som de havde oplevet inden nedlukningen. Men gennem efteråret steg smittetallene, og der kom stadigt strengere retningslinier om inddelingen i mindre grupper, afstand osv. Det var en kamp at skulle stramme i løbet af opholdet, men vi kom (næsten) igennem uden smitte. For dagen efter afslutningsfestmiddagen blev en elev dårlig og blev testet positiv. Vi måtte derfor den sidste aften isolere alle elever på deres værelser på skolen, og de måtte derfor

tage hjem på afrejsedagen hver for sig. Det viste sig efterfølgende, at der var mange, som blev testet positive på 4. og især 6. dagen. Heldigvis blev smitten inddæmnet, så den stort set ikke spredte sig.

På forårsskolen 2021 var det tilmeldt 120 elever til starten og en lang venteliste. Da Danmark blev lukket ned, kunne vi dog ikke starte – og det medførte en periode med konstante udsættelser af opstarten. En del af de tilmeldte sprang fra, da vi ikke kom i gang den 1. marts – enten fordi de udsatte opholdet eller havde fået arbejde. Det samme gjaldt åbenbart eleverne på ventelisten, så da vi kort tid efter fik vi lov til at begynde den 15. marts, var det med 98 elever. Covid-19 fyldte igen meget. Men selvom vi havde endnu strengere regler om blandt andet fire dage i isolation på højskolen efter eventuel hjemrejse, så var oplevelsen en helt anden. Dels var indstillingen en glæde over, at vi overhovedet måtte, og dels var der en udvikling, som gradvist gav lempelser. Vi havde derfor tre rigtig gode måneder.

Efterårsskolen 2021 startede med 117 elever, og vi har ikke oplevet frafald. For ikke igen hele tiden at skulle arbejde med planer, som ikke blev til noget, besluttede vi forud ikke at rejse, men i stedet sætte priserne på efterårsskolen ned. Eleverne har dog kunnet tage tre dage på studietur i deres a-fag – de fleste blev i Danmark, men radioholdet lavede reportager fra Oslobåden og Politik tog til Flensborg i forbindelse med det tyske valg.

Til foråret 2022 har vi allerede helt udsolgt med 125 elever og venteliste, ligesom tilmeldingen til efteråret 2022 også går godt. Vi står overfor at åbne for tilmelding til 2023.

Korte Kurser sommer 2021

På grund af Covid-19 indførte vi en begrænsning på deltagerantallet på sommerkurser på ca. 86 på de enkelte uger. Lige før begyndelsen på sommerkurserne kom der dog nye og mere lempelige retningslinjer, så der ikke længere skulle være afstandskrav eller opdeling i mindre grupper. Det betød, at vi kunne udvide antallet af pladser, og vi kom op på over 100 kursister i gennemsnit på vores 8 sommerkursusuger.

Vi måtte afbryde vores Syng dansk-korkursus og det parallelle Grønlandskursus midtvejs på grund af de daværende regler om at nære kontakter til nære kontakter skulle gå i isolation for at beskytte mod den nye Delta-variant af Covid-19. En på kurset ekstern blev konstateret positiv og på grund isolation i 2. led betød det, at alle hjælpere, køkkenet, flere lærere og kursusledere og en enkelt kursist skulle gå i isolation. Særligt positivt skal omtales, at vores genoplivning af Grundtweek arrangeret i samarbejde med Elevforeningen blev en kæmpe succes med over 100 deltagere og rigtig god stemning og evaluering. På afslutningsaftenen var der stort pres, for at kurset skulle gentages, og det bliver det, ligesom stort set resten af kurserne gentages i 2022.

Personale

I lærergruppen er der ikke de store ændringer. Bodil Chemnitz er dog sygemeldt, og kombineret med uddannelsesorlov til Søren Lerche og nogle kortere selvbetalte orlovere har vi ansat Sarah Stampe Lund (Bushcraft, Friluftsliv, Tekstil) og Thomas Laumark (Lad os tale sammen, Gør en forskel) som højskolelærere i en tidsbegrænset periode.

På Tap området har vi ansat Rijk van Roon som kok. På pedelområdet har vi ansat Mathias Guldbrandt Rødsgaard som pedelmedhjælper. Mathias er uddannet VVS

og er derudover tidligere elev på skolen. På kontoret har forretningsfører Sidse Bording Foo været sygemeldt og er delvist på vej tilbage. Det har været et helt usædvanligt år, og derfor skal der lyde en stor tak til personalet for en kæmpestor indsats i det forløbne år i forbindelse med nedlukning og genåbning og alle de omstillinger, vi har været igennem som følge af Covid-19.

Foto: Joachim Adrian

Fokusområder

A) Politiske og økonomiske udfordringer

Højskolerne er samlet kommet godt igennem det sidste år. Der har ikke været skolelukninger, og der er kommet et par ekstra til. Hjælpepakkerne holdt hånden under skolerne i forbindelse med nedlukningen, samtidigt med at der efterfølgende er kommet flere elever og kursister. Grundtvigs Højskole kom i 2020 dog ud med et underskud for første gang siden 2003.

Det positive er, at vi kun kom ud med et mindre underskud, da det uden hjælpepakker kunne være gået langt værre. Det negative er, at den måde hjælpepakkerne teknisk blev skruet sammen på ramte os hårdere end mange andre skoler. Det skyldes især, at statstilskuddet i lukkemånederne blev udbetalt som et gennemsnit af statstilskuddet pr. måned i det foregående år i stedet for ud fra statstilskuddet i de tilsvarende måneder i det

foregående år. Således fik et lavt elevtal i efteråret 19 indvirkning på tilskuddet også for forårsmånederne 2020, hvor vi normalt har fuld højskole og ville have fået langt større tilskud.

B) Bygninger

Vi har i 2021 valgt at få lagt fjernvarme ind til de resterende tjenesteboliger i parken, og disse bliver løbende tilsluttet i løbet af efteråret. Derudover har vi i 2021 iværksat flere projekter blandt andet i forbindelse med coronanedlukningen. Det drejer sig blandt andet om maling af samtlige værelser på 1. sal i Østfløjen, fast inventar i buffetområdet og en større ombygning af køkkenet med nyt opvaskeområde og etablering af nye køle- og fryserum. Ligeledes er der efter et langt forløb kommet et bålhus i parken, som kan bruges til de udefag, vi fik på skemaet i forbindelse md Covid-19.

Parken er desuden under udvikling med inddeling i forskellige områder. Et område med bålhus og udekøkken til faget *Mad derude*, et bålpladsområde med fire shelters, et dyrkningsområde med drivhus, humlehegn og permakulturplanter og endelig et sportsområde. Mellem områderne lades det grønne af hensyn til biodiversitet være *vild med vilje*, hvor græsset kun slås en gang om året, og hvor vi desuden har fået egne bistader.

C) Kommunikationsstrategi

I 2008 blev vores værdigrundlag efter en lang forudgående proces med inddragelse af både personale og bestyrelse endeligt godkendt på skolekredsmødet. Det har siden dannet grundlag for vores virke som højskole - og det er det eleverne også evaluerer på (og evaluerer flot) som del af deres evaluering på afslutning af deres ophold.

Værdigrundlaget har også været udgangspunktet for vores lange proces i forhold til nyt ugeskema og faglig struktur, som vi arbejdede med for nogle år siden. Og er også baggrund for, hvordan vi tilrettelægger debataftener og i øvrigt vores mål med undervisning og samvær i praksis, som det blandt andet giver sig udtryk i den årlige beskrivelse af værdigrundlaget udmøntet i praksis til bestyrelsen.

Men der hvor vi ikke har arbejdet med værdigrundlaget og udmøntningen heraf er i forhold til kommunikation. Derfor har vi ansat tidl. Digital og Socialmediemanager i Højskolernes Hus (og tidligere bestyrelsesmedlem samt tidligere elev) Janne Bavnhøj til, som en del af sit virke at stå for en proces, hvor vi gerne skal finde frem til, hvordan vi på baggrund af værdigrundlag og praksis gerne vil kommunikere. Hvad er vores fortælling, og hvordan vil og kan vi kommunikere den?

Da arbejdet med værdigrundlag ligger mange år tilbage, og der er kommet nye ansatte til, kan arbejdet med kommunikationsstrategi også være en mulighed for

Foto: Joachim Adrian

at tale sammen om, hvem vi er og gerne vil være og dermed styrke os internt - og derved også styrke os i forhold til den eksterne kommunikation i forhold til identitet, branding og community building (lidt mange buzz-words :-)

D) Rejser

Et andet punkt vi arbejder med, er, hvordan vi skal positionere os i forhold til studieture og rejser, når vi kommer på den anden side af Covid-19. Efter det nye fagskema og struktur blev lavet, havde vi to studieture: dels en fælles rejse for alle og dels en studietur i A-faget. Covid-19 betød aflysning af disse og i stedet kun A-fags dage/uge med mulighed for rejse i Danmark eller nærområdet og nogle temadage for alle med mulighed for overnatning.

At blive i Danmark eller Europa er umiddelbart det klimarigtige valg og giver mulighed for en lavere pris - og dermed bedre mulighed for højskoleophold for mindre formuende elever. Omvendt mister vi også muligheden for kultur møde i andet end en

dansk/europæisk ramme. Når for eksempel Fotografi tidligere har været i Tokyo, Politik deltaget i valgkamp i USA eller Radio har lavet reportager fra flygtningelejren Moria på Lesbos i Grækkeland, giver det bare et helt andet perspektiv på livet og verden, end når Fotografi har været på spejderlejr, politik til tysk valgkamp i Flensborg og Radio lavet reportager fra Oslo-båden.

Efter beretningerne blev der kommenteret og stillet opklarende spørgsmål

Tidligere har højskolerne både teoretisk og i praksis haft fokus på det tekniske/naturfaglige. Det har de ikke længere. Er der tiltag til at rette op på det - til at rette op på befolkningens matematiske/fysiske/tekniske kompetencer? Formanden sagde, at højskolen ikke skal undervise i fag, men ved hjælp af fag, og at man derfor ikke uden videre kan styre eleverne hen i retning af det naturfaglige, hvis det ikke har deres interesse. Forstanderen tilføjede, at der var skoler, der havde forsøgt sig, men uden succes - og at der ingen aktuelle planer var hos os.

Foto: Joachim Adrian

HAR DU LYST TIL AT STØTTE?

Støt elevforeningens legatpulje

Giv en ny elev mulighed for at komme på højskole og støt elevforeningens legatpulje. Legatet kan være med til at sænke egenbetalingen og dermed give elever, som ikke kommer fra ressourcerstærke hjem, en chance for at komme på højskole.

Betal på MobilePay eller overfør

Du kan støtte ved at overføre til:
Mobile pay **674549** mærket "*bidrag til legat*" eller
overføre til reg. nr. **2276**, konto nr. **8129 424 568**

Legatet uddeles i et omfang af cirka 20.000 kr. årligt, og de individuelle legattildelinger er af varierende størrelse. Tidligere gik 25 kr fra betaling for medlemskab automatisk til legatpuljen. Efter elevforeningen indførte gratis medlemskab forsvandt det bidrag.

REFERAT AF SKOLEKREDSSENS ÅRSMØDE D. 25. SEPTEMBER 21

1. Valg af dirigent

Erling Christiansen blev valgt.

2. Forelæggelse af årsberetning ved skolens formand og forstander til godkendelse

Formand Jes Fabricius Møller forelagde følgende beretning:

Skolen er i god gænge. Det er let for formanden at sige, for det er hverken hans eller bestyrelsens fortjeneste, at det forholder sig sådan. Vi har ikke haft det hårde arbejde og de daglige bekymringer, som følger med at holde højskole, uanset om man arbejder med bygningernes vedligeholdelse, madens tilberedelse, elevernes opdragelse eller skolens ledelse. Min væsentligste opgave i dag er sådan set bare at sige tak til jer alle, fordi I går den ekstra mil, som man siger. Og selv om det er en anglicisme, regnes der ikke i engelske mil, men i den knap fem gange så lange danske mil på godt 7 ½ kilometer. Godt gået!

Hvor vidt vi er ude på den anden side af pandemien, skal jeg være den sidste til at sige noget afgjort om. Erfaringen har vist os, at det kommer i bølger, og om vi har set den sidste, kan vi ikke vide. Når vi ser tilbage på det forgangne år, har det været forbundet med en hel del usikkerhed at drive højskole, dels fordi udbredelsen af virus har fulgt uforudsigelige mønstre, dels fordi de politiske rammer, der er blevet sat for skolens drift, heller ikke har været præget af forudsigelighed.

Det er klart, at de politiske tiltag har været dirigeret af pludseligt skiftende omstændigheder og sagens presserende natur, men i nogle tilfælde kunne man godt have

tænkt sig, at der var tænkt lidt længere forud og reageret lidt tidligere. Nye regler har somme tider været indført med dags varsel. Og så er det ikke let at drive højskole.

Men for så vidt det har været muligt at holde højskole, er det altså gået godt. Det er gået bedre økonomisk end frygtet og med fuld skole og glade elever er det vanskeligt at ønske sig mere. Inden for en umiddelbart overskuelig horisont ser det godt ud. Interessen for at tage på højskole er stor, og der er flere tilmeldte til de kommende hold end måske nogensinde før.

Det skal vi være glade for – og vi kan i dag vel også

Foto: Nicoline Kjems-Krognes

tillade os være lidt stolte over det. Så vidt så godt. Men vi må også regne med, at vilkårene for at drive højskole skifter. Det gælder ikke mindst de unge menneskers ønsker og valg.

Højskolerne har som helhed været begunstiget af, at de unges rejsemuligheder har været begrænset. Men hvad sker der i fremtiden? Hvordan vil de vælge? Hvordan kan et højskoleophold passes ind i et ungdomsliv? Kan vi imødekomme udlængslen med at inkludere rejser til fjerne mål i de lange kurser? Eller skal vi snarere tage hensyn til de unges ønske om bæredygtighed og nøjes med en cykeltur til Frederiksværk?

Sikkert er det i hvert fald, at den grønne omstilling er en faktor, der skal indregnes i både skolens drift og dens indhold. Et par konkrete forhold af betydning er mere sigtbare. Det gælder ungdomsårgangenes størrelse. Vores elever er i gennemsnit 20-21 år gamle, så vi har i øjeblikket fat i årgange, der er født lige efter årtusindskiftet. Dem er der ca. 65.000 af. Det bliver ved nogle år endnu, men fra 2028 bliver de færre, og bunden bliver nået om godt ti år. I 2013 blev der kun født knap 56.000 børn. Et andet forhold er væksten i antallet af højskoler.

I 2015 var der 65 højskoler. I dag er der 75 med flere på vej i blandt andet Gellerup og dertil en sejrende højskole, som jeg forventer mig meget af. I højskoleverdenen er der tradition for at byde nye skoler hjertelig velkommen i klubben. På papiret er de naturligvis konkurrenter, men vi skal nok snarere se på, hvad de kan og gør, som kan inspirere os. For det handler om, hvad vi putter ind i denne højskole.

Skolens tidligere forstander, Ole Jensen, gav i et interview til Højskolebladet for nylig sit bud på, hvad højskole er. Ole stiller spørgsmålet – med Grundtvig i bagagen: *"Menneske først – og hvad så?"* Mennesket er ikke og kan ikke være sig selv nok. Han mener, at højskolen skal pege ud over mennesket selv. Nu er det ingen hemmelighed, hvad Ole mener om tingene.

Det skal jeg ikke dvæle ved. Læs selv interviewet. Men spørgsmålet er sådan set nok. Hvad er vi udover at være af arten homo sapiens? Hvordan dette spørgsmål skal udmøntes i konkret højskole drift, er ikke en sag, som bestyrelsen i øvrigt skal blande sig nærmere i. Men vi kan sætte rammerne. Det handler ikke mindst om at tiltrække og fastholde de rigtige ansatte.

Personalepolitik er ikke bestyrelsens gebet, men vi kan være med til at gøre højskolen til et godt sted at bo og arbejde. Jeg hører til den konservative fløj, der mener, at man får en bedre højskole, hvis både elever og lærere bor på skolen. Men det giver ikke mening at lave alt for firkantede regler og påbud, hvad det angår. Det ville være alt for svært at finde en model, der passer til alle højskoler. Men derfor kan vi jo stadig godt arbejde på at gøre en god skole bedre. Det handler om den løbende forbedring af tjenesteboligerne og elevværelserne, og på dagsordenen står også en forbedring af idrætssalen og dens nærmeste omgivelser. Det handler ikke om endnu en udbygning af skolen, men om at putte mere kvalitet ind i de eksisterende kvadratmeter.

Men bygningerne er kun midlet og ikke formålet i sig selv. Det er hvad der foregår inden for disse mure, der vigtigt. På højskolen får eleverne plads til at søge svar på spørgsmålet om, hvad mennesket er, og så mange andre spørgsmål. Her kan man – skal man – beskæftige sig med sandhed, skønhed og retfærdighed, alt det, der rækker ud over livets blotte opretholdelse, og som samtidig ikke bare bliver til "tidsfordriv" og "adspreddelse", som Ole Jensen advarer imod. Skolen tilbyder ifølge sin formålsparagraf "undervisning, som kan komme til nytte i livets forskellige stillinger". Denne nyttebetragtning kan umiddelbart synes fjern fra det, som højskolen er i dag. Det er da også klart, at den historiske afstand til denne formuleringens tilblivelse i 1882 er ganske betydelig, fordi skolen dengang tilbød undervisning i læsning, regning og andre fag, som eleverne efter-

spurgte, fordi de havde brug for at blive opkvalificeret. Højskolens placering i det samlede uddannelsesbillede er en ganske anden i dag. Jeg vil dog af flere grunde gerne holde fast i den formålsparagraf. Vi skal ikke være bange for kvalifikationer eller det nyttige. Vi har jo ikke uden grund ansat de bedste, de dygtigste folk hele vejen rundt. Og om der undervises i keramik, logik, politik, gymnastik, musik, mekanik eller matematik er sådan set underordnet. Det vigtige er, at undervisningen beriger eleverne, at de kan se et formål med den. Det skal vel at mærke ikke være et formål, der er defineret udefra, politisk, økonomisk.

Nødvendigheden skal komme indefra. Det er højskolernes luksus, at det at blive klogere på noget eller bedre til noget er et formål i sig selv. Derfor er vi en eksamensfri skole. Denne luksus skal vi imidlertid ikke misbruge til at leve i ophøjet isolation. Vi skal stadig være opmærksomme på, at eleverne kommer et sted fra og skal videre i livet. At der er åbninger mod det, som eleverne har brug for, og det som samfundet har brug for. At højskolen er en del af samfundet. Helt konkret handler det om, at højskolen er til stede og synlig i Hillerød og i verden. At højskolen er vedkommende og relevant. Der skal være remtræk til virkeligheden, som Jørgen Bukdahl sagde.

Herefter forelagde forstander Jakob Mejlhede Nielsen sin beretning:

Lange kurser

Efteråret 2020 startede 115 elever og dermed det højeste antal i mange år. Medvirkende var, at vi gav et særtilbud vedr. et senere højskoleophold til eleverne på forårsskolen 2020, da vi måtte lukke ned, og det ikke så ud til at vi kunne nå at genåbne. Ca. 35 af dem valgte at tilmelde sig efterårsskolen. Ønsket var at få et helt og normalt ophold, som de havde oplevet inden nedlukningen. Men gennem efteråret steg smittetallene, og der

kom stadig strengere retningslinier om inddelingen i mindre grupper, afstand osv. Det var en kamp at skulle stramme i løbet af opholdet, men vi kom (næsten) igennem uden smitte. For dagen efter afslutningsfestmiddagen blev en elev dårlig og blev testet positiv. Vi måtte derfor den sidste aften isolere alle elever på deres værelser på skolen, og de måtte derfor tage hjem på afrejsedagen hver for sig. Det viste sig efterfølgende, at der var mange, som blev testet positive på 4. og især

Foto: Nicoline Kjems-Krøgnos

6. dagen. Heldigvis blev smitten inddæmnet, så den stort set ikke spredte sig. På forårsskolen 2021 var det tilmeldt 120 elever til starten og en lang venteliste. Da Danmark blev lukket ned, kunne vi dog ikke starte – og det medførte en periode med konstante udsættelser af opstarten.

En del af de tilmeldte sprang fra, da vi ikke kom i gang den 1. marts – enten fordi de udsatte opholdet eller havde fået arbejde. Det samme gjaldt åbenbart eleverne på ventelisten, så da vi kort tid efter fik vi lov til at starte 15. marts, var det med 98 elever.

Covid-19 fyldte igen meget. Men selvom vi havde endnu strengere regler om bl.a. 4 dage i isolation på skolen efter evt. hjemrejse, så var oplevelsen en helt anden. Dels var indstillingen en glæde over, at vi overhovedet måtte, og dels var der en udvikling som gradvist gav lempelser. Vi havde derfor 3 rigtig gode måneder. Efterårsskolen 2021 startede med 117 elever, og vi har ikke oplevet frafald. For ikke igen hele tiden at skulle arbejde med planer, som ikke blev til noget, besluttede vi forud ikke at rejse, men i stedet sætte priserne på efterårsskolen ned.

Eleverne har dog kunnet tage tre dage på studietur i deres a-fag – de fleste blev i Danmark, men radioholdet lavede reportager fra Oslobåden og Politik tog til Flensborg i forbindelse med det tyske valg. Til foråret 2022 har vi allerede helt udsolgt med 125 elever og venteliste, ligesom tilmeldingen til efteråret 2022 også går godt. Vi står overfor at åbne for tilmelding til 2023.

Korte kurser sommer 2021

Pga. Covid-19 indførte vi en begrænsning på deltagerantallet på sommerkurser på ca. 86 på de enkelte uger. Lige før starten på sommerkurserne kom der dog nye og mere lempelige retningslinjer, så der ikke længere skulle være afstandskrav eller opdeling i mindre grupper. Det betød, at vi kunne udvide antallet af pladser, og vi kom op på over 100 kursister i gennemsnit på vores 8 sommerkursusuger. Vi måtte afbryde vores Syng dansk korskursus og det parallelle Grønlandskursus midtvejs pga. de daværende regler om at nære kontakter til nære kontakter skulle gå i isolation for at beskytte mod den nye Delta-variant af Covid-19. En på kurset ekstern blev konstateret positiv og på grund isolation i 2. led betød det, at alle hjælpere, køkkenet, flere lærere og kursusledere og en enkelt kursist skulle gå i isolation. Særligt positivt skal omtales, at vores genoplivning af Grundtweek arrangeret i samarbejde med Elevforeningen blev en kæmpe succes med over 100 deltagere

og rigtig god stemning og evaluering. På afslutningsaftenen var der stort pres, for at kurset skulle gentages, og det bliver det, ligesom stort set resten af kurserne gentages i 2022.

Personale

I lærergruppen er der ikke de store ændringer. Bodil Chemnitz er dog sygemeldt, og kombineret med uddannelsesorlov til Søren Lerche og nogle kortere selvbetalte orlovere har vi ansat Sarah Stampe Lund (Bushcraft, Friluftsliv, Tekstil) og Thomas Laumark (Lad os tale sammen, Gør en forskel) som højskolelærere i en tidsbegrænset periode. På Tap området har vi ansat Rijk van Roon som kok. På pedelområdet har vi ansat Mathias Guldbrandt Rødsgaard som pedelmedhjælper. Mathias er uddannet VVS og er derudover tidligere elev på skolen. På kontoret har forretningsfører Sidse Bording Foo været sygemeldt og er delvist på vej tilbage. Det har været et helt usædvanligt år, og derfor skal der lyde en stor tak til personalet for en kæmpestor indsats i det forløbne år i forbindelse med nedlukning og genåbning og alle de omstillinger, vi har været igennem som følge af Covid-19.

Fokusområder

A) Politiske og økonomiske udfordringer

Højskolerne er samlet kommet godt igennem det sidste år. Der har ikke været skolelukninger, og der er kommet et par ekstra til. Hjælpepakkerne holdt hånden under skolerne i forbindelse med nedlukningen, samtidigt med at der efterfølgende er kommet flere elever og kursister. Grundtvigs Højskole kom i 2020 dog ud med et underskud for første gang siden 2003. Det positive er, at vi kun kom ud med et mindre underskud, da det uden hjælpepakker kunne være gået langt værre. Det negative er, at den måde hjælpepakkerne teknisk blev skruet sammen på, ramte os hårdere end mange andre skoler. Det skyldes især, at statstilskuddet i lukkemåne-

derne blev udbetalt som et gennemsnit af statstilskuddet pr. måned i det foregående år i stedet for ud fra statstilskuddet i de tilsvarende måneder i det foregående år. Således fik et lavt elevtal i efteråret 19 indvirkning på tilskuddet også for forårmånederne 2020, hvor vi normalt har fuld højskole og ville have fået langt større tilskud.

B) Bygninger

Vi har i 2021 at få lagt fjernvarme ind til de resterende tjenesteboliger i parken, og disse bliver løbende tilsluttet i løbet af efteråret. Derudover har vi i 2021 iværksat flere projekter bl.a. i forbindelse med Coronanedlukningen. Det drejer sig bl.a. om maling af samtlige værelser på 1. sal i Østfløjen, fast inventar i buffetområdet og en større ombygning af køkkenet med nyt opvaskeområde og etablering af nye køle- og fryserum.

Ligeledes er der efter et langt forløb kommet et bålhus i parken, som kan bruges til de ”udefag”, vi fik på skemaet ifm. Covid-19.

Parken er desuden under udvikling med inddeling i forskellige områder. Et område med bålhus og udekøkken til ”Mad derude”, et bålpladsområde med 4 shelters, et dyrkningsområde med drivhus, humlehegn og permakulturplanter og endelig et sportsområde.

Mellem områderne lades det grønne af hensyn til biodiversitet være ”vild med vilje”, hvor græsset kun slås en gang om året, og hvor vi desuden har fået egne bistader.

C) Kommunikationsstrategi

I 2008 blev vores værdigrundlag efter en lang forudgående proces med inddragelse af både personale og bestyrelse endeligt godkendt på skolekredsmødet. Det har siden dannet grundlag for vores virke som højskole - og det er det eleverne også evaluerer på (og evaluerer flot) som del af deres evaluering på afslutning af deres ophold. Værdigrundlaget har også været udgangspunktet for vores lange proces i forhold til nyt ugeskema og faglig struktur, som vi arbejdede med for nogle år siden. Og er også baggrund for, hvordan vi tilrettelægger debataftener og i øvrigt vores mål med undervisning og samvær i praksis, som det bl.a. giver sig udtryk i den årlige beskrivelse af værdigrundlaget udmøntet i praksis til bestyrelsen.

Men der hvor vi ikke har arbejdet med værdigrundlaget og udmøntningen heraf er i forhold til kommunikation. Derfor har vi ansat tidl. Digital og SoMe-manager i Højskolernes Hus (og tidligere bestyrelsesmedlem) Janne Bavnghøj til, som en del af sit virke at stå for en proces, hvor vi gerne skal finde frem til, hvordan vi på baggrund af værdigrundlag og praksis gerne vil kommunikere. Hvad er vores fortælling, og hvordan vil og kan vi kommunikere den? Da arbejdet med værdigrundlag ligger mange år tilbage, og der er kommet nye ansatte til, kan arbejdet med kommunikationsstrategi også være en mulighed for at tale sammen om, hvem vi er og gerne vil være og dermed styrke os internt - og derved også styrke os i forhold til den eksterne kommunikation i forhold til identitet, branding og community building (lidt mange buzz-words:-). Arbejdet vil forløbe over tre måneder i efteråret.

D) Rejser

Et andet punkt vi arbejder med, er, hvordan vi skal positionere os i forhold til studieture og rejser, når vi kommer på den anden side af Covid-19. Efter det nye

Foto: Nicoline Kjems-Krognos

fagskema og struktur blev lavet, havde vi to studieture: dels en fælles rejse for alle og dels en studietur i A-faget. Covid-19 betød afflysning af disse og i stedet ”kun” A-fags dage/uge med mulighed for rejse i Danmark eller nærområdet og nogle temadage for alle med mulighed for overnatning.

At blive i Danmark eller Europa er umiddelbart det klimarigtige valg og giver mulighed for en lavere pris - og dermed bedre mulighed for højskoleophold for mindre formuende elever. Omvendt mister vi også muligheden for kulturmøde i andet end en dansk/europæisk ramme. Når f.eks. Foto tidligere har været i Tokyo, Politik deltaget i valgkamp i USA eller Radio lavet reportager fra flygtningelejren Moria på Lesbos, giver det bare et helt andet perspektiv på livet og verden, end når Foto har været på spejderlejr, politik til tysk valgkamp i Flensborg og Radio lavet reportager fra Oslo-båden.

Efter beretningerne blev der kommenteret og stillet opklarende:

- Tidligere har højskolerne både teoretisk og i praksis haft fokus på det tekniske/naturfaglige. Det har de ikke længere. Er der tiltag til at rette op på det – til at rette op på befolkningens matematiske/fysiske/tekniske kompetencer? Formanden sagde, at højskolen ikke skal undervise i fag, men ved hjælp af fag, og at man derfor ikke uden videre kan styre eleverne hen i retning af det naturfaglige, hvis det ikke har deres interesse. Forstanderen tilføjede, at der var skoler, der havde forsøgt sig, men uden succes – og at der ingen aktuelle planer var ”hos os”. *Beretningerne blev herefter godkendt*

3. Forelæggelse af årsregnskab 2020 til godkendelse Jakob Mejlhede Nielsen fremlagde regnskabet for 2020.

Det viste et underskud på 268.582 kr.

Forstanderne forklarede underskuddet med, at det havde været et svært år med coronanedlukninger og hjælpepakker, men at skolen var sluppet relativt billigt med et mindre underskud. Regnskabet blev godkendt.

4. Indkomne forslag

Der var ingen indkomne forslag.

5. Valg til skolekredsen

Lene Riis Westergaard og Klaus Markussen blev genvalgt, mens Ole Jensen og Jens N. Christiansen blev nyvalgt.

6. Valg til bestyrelsen

Jeppe Mikkelsen blev valgt for en tiårig periode som grundtvigvalgt, dvs. valgt af de to andre grundtvigvalgte i bestyrelsen.

Jes Fabricius Møller (hvis periode som grundtvigvalgt på 10 år var udløbet) blev valgt for en periode på 3 år (de sidste 3 år, af det mandat Jeppe Mikkelsen hidtil havde siddet på), mens Mette Skougaard blev genvalgt for fire år.

7. Valg af revisor

Partner Revision blev genvalgt.

8. Eventuelt

Datoen for næste års skolekredsmøde blev fastlagt til d. 24. september 2019.

Der blev også spurgt til, hvad skolen gør for at få en bred elevgruppe med både tosprogede og socialt dårligere stillede elever. Nogle af skolens lærere svarede, at man gerne så mere mangfoldighed, men fordi skolen har fulde huse, er der ikke så meget fokus på dette. Det er typisk resursestærke elever, der melder sig til først. På grund af paradigmeskifte er der heller ikke længere flygtningen på skolen.

Referent: Henning Kalsgaard Poulsen

ARRANGEMENTER

Skoleåret 2020

August

- 17. Elevstart 1. modul
- 18. Koncert: Katinka
- 19. "Om Frida Kahlo og Louisiana" v. Kræsten Byskov
- 20. Besøg på Louisiana
- 21.-22. Temadage: Ord
- 25. "Om Prince" v. journalist og forfatter Miriam Zesler
- 27. "Vesten mod vesten" v. chefredaktør Rune Lykkeberg, Dagbladet Information

September

- 01. "Graphic novels" v. Halfdan Pisket
- 03. Koncert: Simon Toldam
- 08. "Klima" v. Esther Kjeldahl, Den grønne studenterbevægelse
- 10. Koncert: Ravi Kuma
- 17. Syng, spis og snak m. Lasse Skovgaard
- 22. Debataften om købesex
- 24. Koncert: Järv
- 29. "Hjernen og misbrug" v. hjerneforsker Claus Juul Løland

Oktober

- 01. Tabu-aften v. Elevråd
- 03. Koncert: "New Jungle Orchestra", Klaverfabrikken
- 06. "Vores Europa" v. Elena Askløff og Peter Laugesen
- 08. Koncert: Kalles World Tour
- 10. Teater: "Pigen med bomberne", Mungo Park

- 12.-15. Temaug
- 16.-17. GrundtLand (i anledning af Frederiksborg Højskole 125 år)
- 20. "Mediernes rolle" v. chefredaktør Mette Østergaard, Berlingske
- 27. "Venskab og ensomhed" v. Frederik Svintth
- 29. Mød forfatter Gry Stokkendahl Dalgas

November

- 02.-06. A-fagsuge
- 09. Koncert: Emil de Waal og Gustaf Llungreen m. musikelever
- 10. "Black out" v. Sara Bjelke og radiojournalist Anne Pilegaard
- 12. "Live fra Højskolesangbogen"
- 17. "Uddannelsens veje og omveje" v. Louise Krage
- 19. Koncert: Cami Gro og Birds can happen
- 24. "Flat earth" v. Ole Lockmann
- 26. Syng, spis og snak m. Søren Launbjerg, medlem af Højskolesangbogsudvalget

December

- 01. "Tykofobi" v. kropsaktivist Ida Rud
- 08. "Den nye Højskolesangbog". Sangaften v. Lasse Skovgaard
- 14.-18. Temaug
- 18. Afslutningsmiddag
- 20. Afrejse

Skoleåret 2021

Januar – februar

07/01-14/03 lukket pga. Covid-19

Marts

- 15. Ankomst forårsskolen
- 16. *"Skæbnen"*. Fortælling v. Joachim Adrian
- 19. Grundtvigs mesterskab i Poetry Slam
- 23. *"Sexisme, Mee Too & Sarah Everard"* v. Helena G. Hansen, Dansk kvindesamfund
- 30. *"Livet som politisk kommentator"* v. Mirco Reimer-Elster

April

- 01.-05. PåskeMix
- 06. Sangaften v. Jakob Mejlhede Nielsen og Louise Krage
- 08. Forelskelseskoncert v. Tine Høeg & Simon Brinck
- 13. *"Projekt Glemmebogen"* v. Ina Miriam Rosenbaum & Sofie Buch Hoyer
- 20. *"Syrien"* v. Adam Holm
- 22. Koncert: Bisse
- 27. Fotoshow og fortælling v. Jan Grarup

Maj

- 04. Koncert og fortælling v. Tue West
- 11. *"Fortællende journalistik"* v. Line Vaaben
- 19. Teater: *"Mit navn er Greta Thunberg"*, Mungo Park
- 20. *"Som man siger"*. Sprogshow v. Michael Ejstrup
- 25. Film: *"De hvide busser"* og møde med 2 overlevende fra Theresienstadt
- 27. Koncert: Bo Evers Band

Juni

- 01. *"Nordisk velfærd"* v. Pelle Dragsted
- 03. Veronika Katinka
- 05. GrundTanker. Grundlovmøde arr. I samarbejde med Venstre og SF
- 10. Europadag m. Nyt Europa m. bl.a. Anders Fogh Rasmussen og Francis Fukuyama
Koncert: Ravi Kuma
- 12. Festmiddag og fest
- 14. Farvel og afrejse

Udlejninger til Helsingør- og Københavns Stifts Konventer aflyst pga. Covid-19

- 20.-26. UGE 25: 88 deltagere
"Fotofestival" (Joachim Adrian)
"Skønne streger" (Ann Louise Overgaard)
"Podcast" (Louise Krage)
- 27.-03. UGE 26: 100 deltagere
"Syng dansk m. Jakob Høgsbro" (Anja Fjord Skovgaard)
"Grønland" (Ditte Thomassen)

Juli

- 04.-10. UGE 27: 104 deltagere
"Rytmask kor" (Mette Heister & Louise Krage)
"Sangskrivning" (Stephan Sieben)
- 11.-17. UGE 28: 102 deltagere
"Andersens sommerkor" (Anja Fjord Skovgaard)
"Det ændrede verden: 2001" (Peter Westermann)
- 18.-24. UGE 29: 109 deltagere
"GrundtWeek" arr. m. Elevforeningen
- 25.-31. UGE 30: 102 deltagere
"Filosofi – om venskab" Filosofisk Forum (Kim Faurschou)
"Litteratur" (Mads Mygind & Jonas Møller)

August

- 01.-07. UGE 31: 115 deltagere
”Globalisering & demokrati: Europa efter Trump” (Sigrid Friis Frederiksen, Jesper de Linde, Marianne Jelved og Jakob Mejlhede Nielsen)
”Croquistegning” (Ann Louise Overgaard)
”Foto” (Maria Fonfara)
- 08.-14. UGE 32: 106 deltagere
”Litteratur - Skriv selv”(Henrik Rasmussen)
”Skriv fiktion for børn og unge” (Elin Algreen-Petersen)
”Graphic novels” (Kræsten Byskov)
19. Roman koncert med Tine Høegh og Simon Brinck
24. Fodrag med Martin Hall
26. Koncert med Veiles
31. Fotoshow om Afrika/Congo med Jørn Stjerneklar

September

7. Sangaften v Jakob Meilhede Nielsen og Mette Heister
9. Kulturaften v. elevrådet - Salsaaften
21. Pelle Dragssted
23. Koncert med Mirja Klippel og Alex Jønsson
- 25.-26. Skolekredsmøde og Jubilarmøde
28. Teater: "Tatovering", Mungo Park
30. Kulturaften v. elevrådet - Open mic

Oktober

5. Jalal
7. CLASH - Klassisk musiktalk v. Christine Bernsted og Ramez Mhaanna
12. "Drømme om Europa" fotofordrag v. fotograf Jacob Ehrbahn
14. Kulturaften v. elevrådet
19. Fagfestival
- 21.-22 Ungdomsøen
- 22.-24. Elevforeningens bestyrelsesmøde

November

4. Syng, spis og snak v. Jakob Meilhede Nielsen og Mette Heister
- 5.-7. Gammelev weekend
15. Teater: "Klor"
16. Valgften - Kommunal -og Regionsvalg
18. DR Koncert Huse: Thomas Larcher klaverkoncert no.1 og Sjostakovitj symfoni no. 6 Dir. Alondra de la parra
22. Koncert m. Den Rytmske Højskole
23. Debataften v. elevrådet - Fremtidens EU
25. Uddannelsen veje og omveje v. Louise Krage og tidl. elever
30. Fordrag med forfatter og tidl. elev Shosha Raymond

December

2. Bestyrelsesmøde
7. #enblandtos v. Sigrid Friis Frederiksen m.fl.
9. Kulturaften v. elevrådet
14. "Vores Europa" v. Peter Laugesen
18. Afslutningsfest
21. Afrejse

SOMMERKURSER 2022

Uge 25: 19.-25. juni

Fotofestival
Utraditionel tegning
Podcast

Uge 26: 26. juni - 2. juli

Korsang med Jakob Høgsbro
Maleri – naturskitser

Uge 27: 3. - 9. juli

Rytmask kor
Sangskrivning

Uge 28: 10. - 16. juli

Andersens sommerkor – greatest
Det ændrede verden: 1972

Uge 29: 17. - 23. juli

Grundtweek

Uge 30: 24. - 30. juli

Filosofi: Ansvar og frihed
Litteratur – Mød tidens forfattere

Uge 31: 31. juli. - 6. august

Globalisering og demokrati
Mennesket og fotografi
Croquistegning

Uge 32: 7. - 13. august

Skriv selv
Skriv fiktion for børn og unge
Maleri

Priser*

• Enkeltværelse m. eget bad og toilet

6.300 kr. pr. person

• Enkeltværelse m. håndvask (bad og toilet på gangen)

5.800 kr. pr. person

• Dobbeltværelse m. eget bad og toilet

5.200 kr. pr. person

• Dobbeltværelse m. håndvask (bad og toilet på gangen)

4.700 kr. pr. person

• Ekstern kursist (uden overnatning)

3.850 kr. pr. person

• Særpris studerende under 30 (2/3 personers værelser med bad på gangen)

2.350 kr. pr. person

*Eventuelle tillæg kan forekomme.

W

MEDARBEJDERE

KONTOR

Jakob Mejlhede Nielsen
Forstander

Født 1968. Forstander og medlem af bestyrelsen i Foreningen af Folkehøjskoler. Uddannet Cand.mag. i samfundsfag og historie - hvilke også er mine hovedinteresser. Derudover har jeg en (oftest ulykkelig) kærlighed til AGF.

Ditte Thomassen
Viceforstander

Født 1979. Jeg synes det er fantastisk dagligt at kunne veksle mellem religionsteoretikere og tavleundervisning og sølv, perler og beskidte negle. Jeg bor i en af højskolens boliger sammen med min mand Anders, vores datter Silje, vores søn, Linus og vores datter, Astrid.

Anette Svinding-Christensen
Skolesekretær

Født 1961. Skolesekretær, med hovedvægt på administration af de lange kurser. Mit yndlingssted er ved og på havet, gerne i min havkajak.

Mette Snorre
Receptionist, Kursussekretær

Født 1975. Udover at være receptionist er jeg oldfrue ved større arrangementer og i det daglige vedligeholdelse. Jeg har to sønner og vi benytter skoven og stranden i Tisvildeleje. Jeg er for nylig blevet lidt af en hækkestrikkenørd, siddende med en cappuccino foran brændeovnen.

Nikolaj Reinholt Johannesen
Kommunikation

Født 1990. Arbejder med højskolens kommunikation og underviser i nogle småfag. Er selv tidligere elev fra E11 og har været tilknyttet højskole lige siden. Når jeg ikke er på højskolen, holder jeg meget af at se fodbold - især Brøndby IF og Næstved BK.

Amalie Ingeborg Hjelm
Kommunikation

Født 1993. Jeg blev ansat i november 21 og er så småt ved at lære skolen at kende. Jeg er uddannet designer og illustratør og har en stor passion for analog medier. Jeg elsker dårlige monster- og katastrofe-film og bor i København med min kæreste Anders.

Ana Maria Mariegaard
Økonomimedarbejder

Sidse Bording Foo
Forretningsfører

Birgitte Tenstrand
Kontorassistent

UNDERVISERE

Bodil Chemnitz

Født 1967. Underviser i Film og Second Hand. Jeg har arbejdet med DR-dok til Ultra, med TV-udvikling på Nordisk Film og elsker at diskutere film med hvem, der har lyst. Derudover er det min ambition at gøre højskolens lokaler smukkere/sjovere sammen med indretningsglade elever.

Henrik Rasmussen

Født 1964. Er højskolens litteratur- og skrivelærer. Jeg er uddannet i litteraturvidenskab og er forfatter til både faglitterære og skønlitterære bøger. Når jeg ikke er på højskolen, holder jeg af at læse og spille tennis. Jeg bor i København med min hustru Sara og vores søn Emil.

Jesper Erland Christensen

Født 1987. Uanset om det kaldes idræt, sport, motion eller andet, så er mit udgangspunkt at udvikle sig selv, samt sin relation til andre – samtidig med at man har det sjovt. Jeg håber, at jeg med min undervisning kan videregive dette til eleverne, så de finder en stor glæde ved deres krop og brugen af den.

Joachim Adrian

Født 1977. Jeg går lige i kødet på verden. Jeg elsker de uforudsigelige oplevelser, mit kamera har skubbet mig ud i. Jeg er vild med at give fotografiet videre i de åbne sind, det møder i højskolens sprudlende rammer. Derudover har jeg en matrosuddannelse, tre børn og en campingvogn fra 70'erne.

Kim Faurschou

Født 1961. Uddannet folkeskolelærer, endvidere hovedfag i filosofi på KU. Udover højskolen sidder jeg i bestyrelsen i Filosofisk Forum, hvor jeg også får dyrket mine filosofiske lyster. Jeg bor på højskolen sammen med Helle. Sammen har vi Magnus.

Kræsten Byskov

Født 1957. Underviser i Maleri, tegning og kunsthistorie. Har før lavet illustrationer til aviser og bøger på en tegnestue i København. Startede på Højskolen i 2000 og maler ofte i mit atelier i Birkerød, men ser også gerne en fodboldkamp med mine drenge.

Louise Krage

Født 1976. Underviser i radio og er studievejleder. Er uddannet journalist og har arbejdet i DR og Radio24syv. Men først og fremmest er jeg højskolelærer med hele mit hjerte. Bor i KBH med min mand og fire børn, og elsker at trave rundt om Utterslev Mose med en god podcast i ørerne.

Mette Heister

Født 1975. Underviser i nogle af skolens kreative fag f.eks. Teatersport. Jeg elsker at synge, akkompagnere til fællessang og spise skolens lækre hjemmelavede franskbrød. Når jeg er hjemme, ser jeg true crime-serier imens jeg spiller escape room på min ipad med min undulat, Gibson, på skulderen.

Ole Vind

født 1944. Dr. phil. i idehistorie. Lærer ved skolen 1976-2009, nu pensionist og skolens arkivar, lokalhistoriker og Grundtvigekspert. Bor tæt ved skolen sammen med min kone. Vi har tre børn og seks børnebørn.

Peter Westermann

Født 1985. Underviser i politiske fag. Regionsrådsmedlem og næstformand for SF. Jeg er et politisk menneske, der på højskolen søger at kombinere den politiske interesse med det menneskelige møde. Jeg bor i København med min kone Marie og vores to små børn, Laura og Oskar

Sarah Stampe Lund

Født 1991. Jeg er uddannet tøjdesigner og snart også friluftsvjleder. Jeg har en stor passion for det at dyrke forskellige håndværk og underviser i bl.a. raku, bushcraft og friluftsliv. Jeg holder meget af at ro i kajak og bor sammen med min kæreste Lasse.

Stephan Sieben

Født 1977. Underviser i Musik. Jeg er uddannet fra Det Rytmiske Musikkons. Jeg er optaget af musik med en bred spændvidde og arbejder nysgerrigt og detaljeorienteret med mine elever. Jeg er desuden interesseret i mad, naturvin og gode historier og bor på højskolen med min kæreste Ditte og vores 2 børn.

Søren Lerche Mørck

Født 1975. Højskolelærer og SSP konsulent, hvor han arbejder med unge og socialt og kulturelt entreprenørskab. Søren er uddannet i kommunikation og kultur og sprogmodestudier fra RUC. Han er formand for Multipark Hillerød. Bor tæt ved skolen med sin kæreste og deres fire børn.

Thomas Laumark Hansen

Født 1993. Underviser i samtale- og fordybelsesfag med fokus på det at være menneske i en mere og mere digital verden. Jeg er uddannet Cand.Soc. i Sociale Interventionsstudier fra RUC. Jeg bor på Nørrebro med min kæreste Lea, hvor jeg elsker at nørde musik og computerspil samt at nyde vin og venner.

Jakob Friberg

Født 1993. Jeg er uddannet Tv og medie tilrettelægger på DMJX og Melbourne Institution of Technology. Jeg mener at den gode historie ikke skaber sig selv, den kræver tid, form og nerve, som kun fortælleren kan give den. Alt det giver et højskoleophold en unik mulighed for.

Lucas Majgaard

Født 1993. Jeg har altid vidst, at jeg ville arbejde med fortælling i billeder. Dette har blandt andet bragt mig til Bornholm, hvor jeg har boet og arbejdet som tilrettelægger og journalist. Nu bor jeg på Nørrebro i København – og så er jeg i øvrigt tidligere elev på Grundtvigs.

**Cæcilie Lyngø Jensen
Praktikant**

Født 1995. Jeg læser en kandidat i sociologi på KU og underviser på højskolen i faget Perspektiver på Køn, som afspejler min store interesse for køn, ulighed og normkritik. Uden for højskolen bruger jeg meget af min tid i mit kollektiv, hvor jeg bor sammen med fem søde venner.

**Ida-Marie Haëusler
Praktikant**

Født. 1996. Jeg er tidligere elev på Grundtvigs Højskole fra E15 og er tilbage som praktikant i forbindelse med min kandidat i psykologi og underviser i faget Personlighedspsykologi. Uden for højskolens boble er jeg glad for at sejle og lave linoleumstryk.

Johanne Stoffersen

Født 1994. Studerer på det Kongelige Danske Kunstakademi på Malerskolen, og er desuden uddannet fra Fotoskolen Fatamorgana. Jeg er tidligere elev, og har både været i elevbestyrelsen og gæstelærer siden. I min fritid elsker jeg at holde selskaber og eksperimentere med madlavning og bagværk.

Trine Nybro

Jeg bor i Snekkersten med min mand Ulrik, og jeg er uddannelsesleder på Gribskov Gymnasium det meste af tiden. Jeg tog på Vallekilde Højskole, hvor jeg næsten flyttede ind i keramikværkstedet. Jeg er vild med en skoleform uden karakterer og eksamen, hvor glæden driver værket.

Ann Louise Andersen

Født 1977. Jeg er uddannet fra Kunstakademiet. Udover at undervise i billedkunst udstiller jeg også min egen kunst. Det er vigtigt at møde kursisterne anerkendende og se og udvikle de talenter og egenskaber hver enkelt kursist har. Det gør mig glad at lave kunst og denne glæde vil jeg gerne give videre.

KØKKEN

Simon Lundby Møller
Køkkenchef

Pedro Baumann
Kok

Steffan Bjerregaard Pedersen
Kok

Rijk van Roon
Kok

Jakob Overgaard Sørensen
Kokkelev

Peter Asbjørn Bichel
Kokkelev

Tina Steenbøl
Køkkenmedarbejder

Sanne (Susanne) Rose Lassen
Oldfrue

PEDELLER

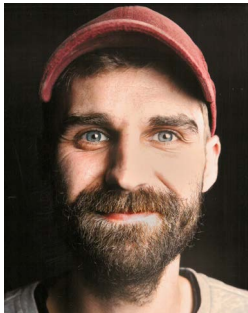
Torben Blix
Pedel

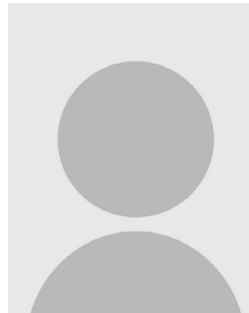
Henrik Erlind Thomsen
Pedel

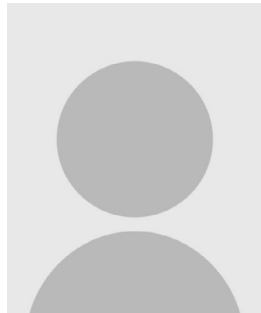
Jesper Børge Nielsen
Pedel

Mathias Rødsgaard
Pedel

Jonas Skaarup
Pedel

Maja
Gratner

SKOLEKREDSSENS MEDLEMMER

Skolens bestyrelse pr. 1. nov. 2021

1. Jes Fabricius Møller (-2024)
2. Kaj Andersen (Næstformand, grundtvigvalgt -2024)
3. Mette Skougaard (-2025)
4. Anders Uhrskov (-2023)
5. Kirsten Jensen (-2024)
6. Peter Mondrup (grundtvigvalgt -2025)
7. Jeppe Mikkelsen (grundtvigvalgt -2031)

De siden 1942 valgte repræsentanter for de lange kursers elevhold

1. (56) Karen Tornbjerg
2. (59-60) Lauge N. Jepsen,
3. (62-63) Svend Birkedal Pedersen
4. (63) Gudrun Bechsgaard
5. (64-65) Ankjær G. Stenskrog
6. (65) Erik Krebs Jensen
7. (66-67) Bent C. Lassen
8. (E70) Bolette Bæk
9. (E72) Johannes Lund
10. (E77) Henning Kalsgård Poulsen
11. (E80) Bodil Kanstrup
12. (E81) Bjarne Kjær Christensen
13. (F85) Søren Winther Nielsen
14. (F86) Birthe Gaarde Mouritsen
15. (E88) Lene Fleckner
16. (F89) Niels Vincens Grunnet
17. (F92) Peter Lehmann Fink
18. (F93) Steen Von Würden Petersen
19. (E94) Janne Bavnhøj
20. (E96) Astrid Christiansen
21. (F99) Hugo Jensen
22. (E02) Eva Sommer
23. (F05) Aske Erbs

24. (F09) Uffe Høgh
25. (E10) Sofie Skyum
26. (F12) Mikkel Vithner
27. (E12) Signe Sofie Skastrup
28. (E13) Magnus Schou Agnild
29. (F14) Sannie Suhr Jørgensen
30. (E14) Viktor Hansen
31. (F15) Ditte Boel Kirkedal
32. (E15) Luna Mariager
33. (F16) Juliane Conradi Vestergaard
34. (E16) Christian Mosegaard Kjærulff
35. (F17) Margrete Nørtoft Thomsen
36. (E17) Mette Fink Kjærgaard
37. (F18) Mathilde Hougaard Boesen
38. (E18) Thomas Møller Marcussen
39. (F19) Emma Kongerslev Andersen
40. (E19) Agnete L. Sandvej
41. (F20) Sanne Dall Kristensen
42. (E20) Julie Valentin Tolbod
43. (F21) Hilde Agergaard Svendsen

Venner af højskolen

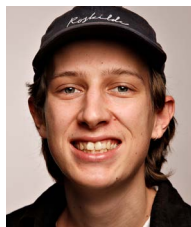
1. Lars Thorkild Bjørn (-2022)
2. Inge Elsøe (-2024)
3. Bente Wie Langfeldt (-2023)
4. Birgitte Hansen (-2024)
5. Henning Koch (-2023)
6. Judith Nake (-2022)
7. Gunver Mariegaard (-2024)
8. Jørgen Demant (-2023)

9. Erling Christiansen (-2022)
10. Fathi El-Abed (-2024)
11. Finn Arvid Olsson (-2024)
12. Holger Hasle Nielsen (-2024)
13. Hans Jørgen Bonnichsen (-2023)
14. Trisse Gejl (-2023)
15. Benedicta Pecseli (2023)
16. Gry Guldborg (-2023)
17. Lene Riis-Westergaard (-2025)
18. Klaus Markussen (-2025)
19. Marianne Jelved (-2023)
20. Ole Vind (-2023)
21. Jens Kann-Rasmussen (-2023)
22. Poul Erik Olesen (-2023)
23. Jens Trolle-Busck Jepsen (-2023)
24. Uffe Østergaard (-2024)
25. Carsten Ingemann (-2024)
26. Mads Fuglede (-2024)
27. Anna Libak (-2022)
28. Ditte-Marie Baungaard Christensen (-2023)
29. Asbjørn Haugstrup (-2023)
30. Lærke Baunlund (-2023)
31. Jonas Bagger (-2023)
32. Ida Hindbo (-2023)
33. Lene Lundgård (-2023)
34. Jens N. Christiansen (-2025)
35. Ole Jensen (-2025)

ELEVER PÅ GRUNDTVIGS HØJSKOLE FORÅR 2021

Adam Prag

Aksel Sloth

Alberte Ingrisch

Alberte Nilsson

Alberte Nissen

Alexander Olin

Alfred Raabymagle

Amalie Haun

Amalie Jespersen

Amalie Trolle

Anders V.-Larsen

Andrea Christensen

Andreas Caspersen

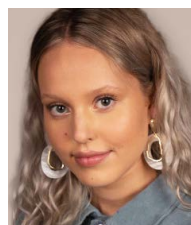
Anne Andersen

Anne Olesen

Asta Marie Dalgas

Ásta Hilmiðóttir

Ásta Rún Jensen

Aya From Hansen

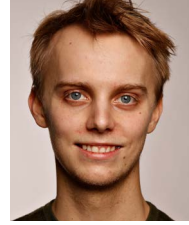
Benedikte Lentz

Bertram Johansen

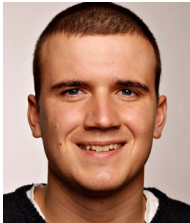
Birka M. Von Holck

Bjørn Feilberg

Cecilie Jensen

Christian Dose

Christina Enkebølle

Clara Krogsbøl

Ditte Moltzen

Dominic Brewer

Ela Kiraz Yazman

Ella Handreck

Emma Dannemann

Ena Pedersen

Eskil R. Eriksen

Felix Kjær

Filippa Højby

Frans Holemann

Frederik Heller

Frederik Thulin

Freja Franck

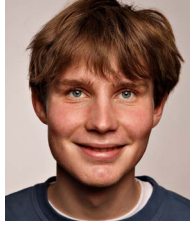
Freja Liv Holmark

Helga Einasdóttir

Hilde Svendsen

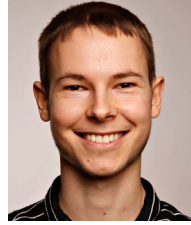
Holger Sørensen

Isabella Smith

Jacob Krüger

Jan Fjeldhagen

Jane Knudsen

Johan Jul Nielsen

Josephine Sørensen

Julia Brøndsholm

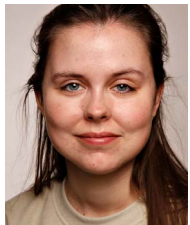
Julie Børgesen

Julie Høgh

Julius Christensen

Karoline Kühnel

Karoline Pedersen

Katinka Bæk

Katinka Steensig

Laura Grue

Laura Hansen

Lea Michelsen

Leah O'Neill

Line Gormsen

Line Munch-Jensen

Mads Glock

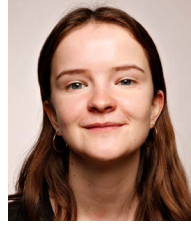
Mai Santoni Rugiu

Margrete Ur Gjerde

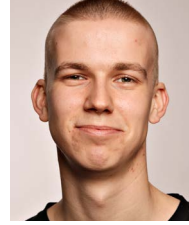
Marie Aillaud

Marie Hogfeldt

Marie Schmith

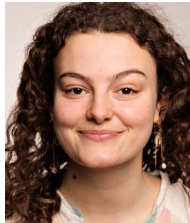
Markus Jepsen

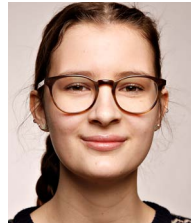
Markus Lund

Martha Nybroe

Mathilde Kiel

Matilde Kaas-Larsen

Nanna Johansen

Nicolai Andersen

Olivia Elle Wiese

Omar König

Ophelia Ernland

Parmis Shakeri

Peter Krogh

Rasmus Eriksen

Regitze Hoeck

Sara Zingenberg

Sarah Nielsen

Signe Mosdal

Signe Nielsen

Sigrid Friis

Simon Linderoth

Sindre Scheffels

Sine Pontoppidan

Smilla Dall-Hansen

Sofie Emilie Vejlo

Sofie Leth

Søren Frederiksen

Victoria Grut

Victoria Thomsen

ELEVER PÅ GRUNDTVIGS HØJSKOLE EFTERÅR 2021

Agnes E. M. Olesen

Alberthe B.-Larsen

Alfred Klebak

Alfred R. Lykke

Alma Sander

Alma W. Senderovitz

Amalie Jensen

Amalie Ribe

Amalie S. Evind

Amanda Fossbakken

Anders K. Damgaard

Ane K.-Cáceres

Anna McLean

Anna Olivia

Annasofie M. Abel

Asbjørn Andersen

Ask Astrup Søfelt

Asta Særkjær

August F. Pedersen

August Friislund

Beatrice Peytz

Camilla Hernandez

Camille Ring

Carl Ehrenskjöld

Caroline Møllergaard

Christian M. Skylv

Clara Baadsgaard

Clara Sofia B. Rose

Cornelia Bjørnevog

Daniel Cassagneres

Daniel Jürgensen

Danylo Shevchenko

Denise Winfield

Elvira Bergander

Emilie Friis

Emilie Godskesen

Emilie S.-Nielsen

Emma Hajder

Emma H. Sorensen

Emma S. Albertsen

Emma Thomsen

Felix Fønneft

Frederik Kongsgaard

Frederikke Husum

Freja Holt Larsen

Guðbjörg Hilmarsdóttir

Gunnar Smári

Gustav Seerup

Ida Lybecker Gadfelt

Ida Marie Bonløkke

Ida Marie Aakerlund

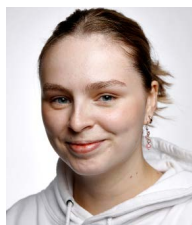
Idamarie Parkhøi

Ida Pedersen

Ilayda Petersen

Ísabella Þorsteinsdóttir

Jakob Boltau

Jakob Smári

Johan Rohde

Johanne Nielsen

Josefine F. Andersen

Karen Juel Leerhøy

Kathrine Holmsgaard

Klara Grundsoe

Kolbrún Geirsdóttir

Lily Christiansen

Line Brixen

Line S. Larsen

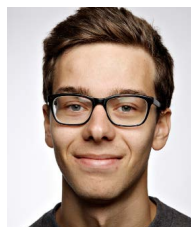
Liv Ea F. C. Vestlev

Liv E. S. Andersen

Liva Biehl Bruzelius

Lukas Garly

Mads B. Dyrendal

Mads Grandahl

Magnus Laubel

Magnus V. Andersen

Maria F. Schumacher

Marie Løchte

Mathilde F. Kötter

Matilde K. Sorensen

Matilde M. De Crook

Mie Helmann

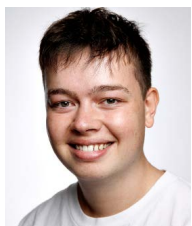
Naja Hvirgel

Naja Lüscher

Nicoline S. Sandvad

Nikolaj Krarup

Nikoline Zastrojevic

Nina Holm

Noah P.-Jørgensen

Olivia Iga

Olivia Lund Leviné

Rachel R. Nielsen

Ragnhild Rysgaard

Rikkeline B. Pedersen

Rosalina C. Vad

Rose Albertus

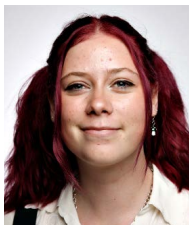
Rose Marie Ore

Ruben Fjelsted

Rúni Nielsen

Sarah Kjær

Signe Ø. Christiansen

Sigrid S. Vosgerau

Sofia Krogenberg

Sofie R. K. Hansen

Svanhildur Irmudóttir

Thilde Ovens

Thit L. Bertelsen

Þóra Birgisdóttir

Tine Burn

Trille Bennedsen

Valgerður Stefánsdóttir

Vanilla Fischer

Vera H. Kierkegaard

Victor Nielsen

Viktoria W. Meirup

William Gabel

William Stavnsbjerg

Yasmin Hamada

JUBILARMØDE 2022

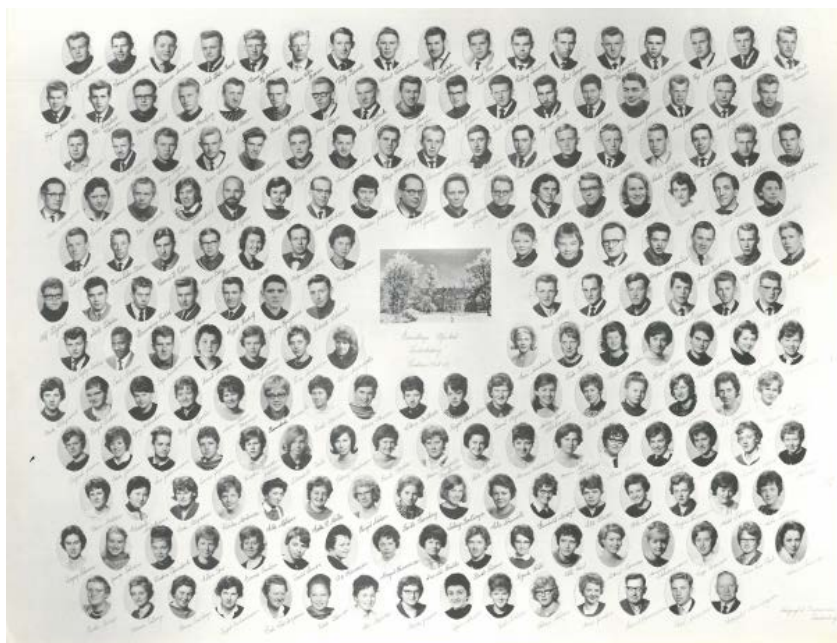
Kære jubilarer

Det er en stor glæde at kunne invitere jubilarer med ledsager til jubilarmøde på Grundtvigs Højskole 24. september 2022. Vi håber der er rigtig mange som har lyst til at deltage, men vi ved også at der er mange som ikke er medlem af Elevfoeningen, og som skolen derfor ikke har kontakt med. Kontakt derfor gerne andre fra årgangen via telefon, mail, deling af invitationen i evt. facebook gruppe for din årgang.

Jubilarer er følgende:

- 10 års (F12, E11),**
- 25 års (F97, E96),**
- 30 års (F92, E91),**
- 40 års (F82, E81),**
- 50 års (F72, E71),**
- 60 års (V62-63, S62)**

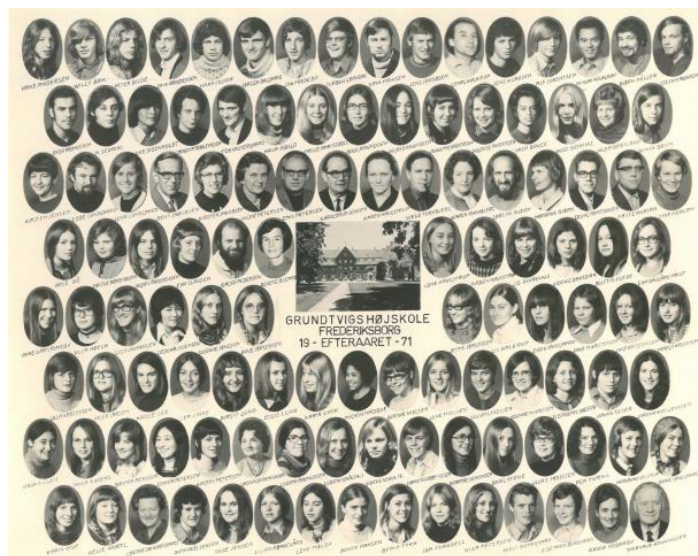
*Se billeder i stor format, samt pogrammet for jubilarmøde som løbende vil blive opdateret på:
www.grundtvigs.dk/jubilarer-i-2022/*

1961-62 Vinteren

1962 sommer

1971 Efterår

1972 Forår

1981 Efterår

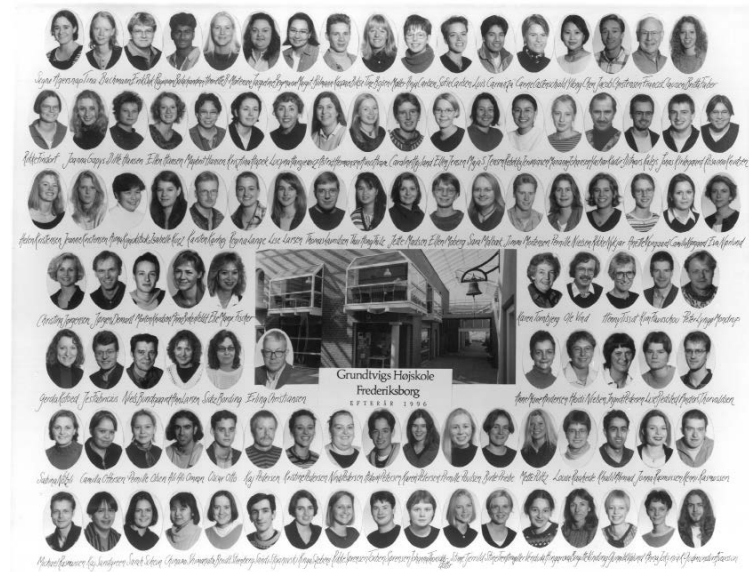
1982 Forår

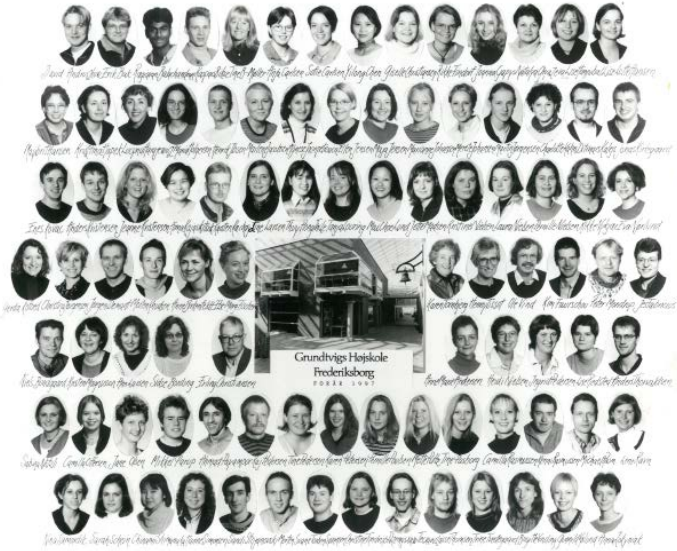
1992 Forår

1991 Efterår

1996 Efterår

1997 Forår

2011 Efterår

2012 Forår

Mikkel Vinther - F12

10 år. Vi kan stadig! Stadig syng Natteravn. Stadig fylde for meget på tallerkenen. Stadig danse, til vi sveder på floor. Stadig udveksle drømme og nederlag i mørket. Stadig forvandle os til et Übermensch midt om natten. Stadig spise toast, når lyser bryder frem. Stadig klæde os ud til ukendelighed. Stadig ramme det høje c. Stadig komme med alt det, der er os. Så kom til vores 10-års-jubilæum!

Astrid Christiansen - E96

Så er det vores tur!

25 år er gået, siden vi indtog gangene på Grundtvigs Højskole og gjorde dem til en intens boble af liv og læring. Hverdag og fest smeltede sammen, og venskaber blev knyttet på kryds og tværs, alt imens horisonten blev udvidet.

Erlings velkendte "di dum, di dej" lød på vej mod dagens næste gøremål, højskolesang, givende kurser, gode grin og hede debatter - temafester og spontan hygge i hjørnestuen. Ja, vi fik det hele med.

Grib dine højskolevenner og genfind dem, du ikke har set alt for længe, og lad os mødes til 25 års jubilæumsfest på højskolen!

Grundtvigs Højskole Årsskrift 2021 - <https://grundtvigs.dk>
Copyright ©
Eftertryk er tilladt med kildeangivelse
Trykt hos Lasertryk.dk

Redaktion

Janne Bavnhøj

Grafiker

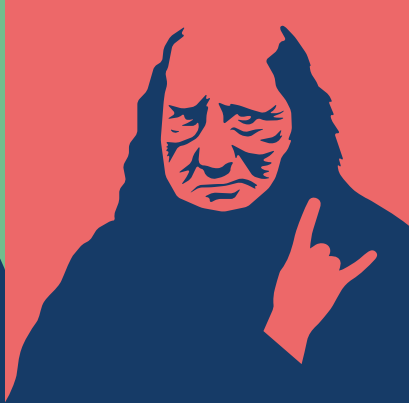
Amalie Bonde Hjelm

Årsskriftet er sat med Adobe Garamond Pro og Heebo

Grundtvigs Højskole Frederiksborg
Frederiksværksgade 147
3400 Hillerød

www.grundtvigs.dk
email: info@grundtvigs.dk
tlf.: +45 48 26 87 00

**TAK FOR ENDNU
ET GODT ÅR**

Frederiksværksgade 147
3400 Hillerød
Danmark

